

Kas noindējis zivis Feimankā?

● Lielas un mazas zivis ar vēderiem augšup šajās dienās nes Feimankas ūdeņi. Beigtas zivis redzamas arī krastmalas zālē, sanesumos, uz smiltīm. Foto: M. Rukosujevs

Kopš svētdienas Feimankā, kas plūst cauri Sutru un Rožupes pagastiem, vērojamas beigtas zivis. Kārtējo reizi kāds ir piegandējis upi ar ķimikālijām vai ražošanas atkritumiem.

Vakar «Novadnieka» redakcijā griezās Sutru pagasta iedzīvotāja Anna Ņikitina. Viņas māja atrodas Feimankas krastā, un jau svētdien Anna Ņikitina ievērojusi lielu daudzumu mirstošu zivju, ko garām nesusi straume.

— Zivis bija pusdzīvas, — teica Anna Ņikitina, — viņas sitās un leca augšup, pūledamies iekert gaisu, jo ūdeņi tām nebija, ar ko elpot. Kaimiņiene gāja garām, saka,

nāc, paskaties, kas notiek upē. Es jau zinu, viņai atteicu. Pēc tam redzēju pilnu krastmalas zāli ar beigtām zivīm.

Govs, kas vienmēr dzērusi Feimankas ūdeņi, šoreiz to ošņājus un no tā atteikusies.

— Domāju, zvanišu policijai, pateikšu, kas par lietu, — turpināja Anna Ņikitina. — Policija man atbildēja, lai zvanu «zaļajiem». Bet es nolēmu griezties laikraksta redakcijā.

Anna Ņikitina ievērojusi, ka jau trīs gadus pēc kārtas reizi vasarā tiek piegandēti Feimankas ūdens.

Kopā ar Sutru pagasta padomes priekšsēdētāju Antonu Znotiņu apskatot Feimanku garākā posmā, sākot no Ņikitinu mājām un tālāk pa lejte-

ci, bija redzams daudz dažāda izmēra beigtu zivju. Antons Znotiņš teica, ka viņš par notikušo uzzinājis no Daugavpils reģionālās vides pārvaldes Preiļu nodaļas, kur darbinieki viņam piezvanījuši un interesējušies, kas par lietu. Feimankas krastos dzīvo arī daži pagasta padomes darbinieki, un viņi apstiprinājuši, ka piesārņojuma rezultātā upē peld liels daudzums beigtu zivju.

— Katru gadu vasarā tiek piesārņota upe, un iet bojā zivis, — teica Antons Znotiņš, — bet vainīgos tā arī nav izdevies atrast.

Arī pagājušajā vasarā bija līdzīgs notikums, par to rakstīja prese, un toreiz tika izteikts pieņēmums, ka varbūt vietējie zemnieki ir izmanto-

juši kaitīgas un indīgas vielas lauku apstrādei.

— Tas ir izslēgts, — uzskata Antons Znotiņš.

— Nevar likt vainu uz pagasta iedzīvotājiem. Vides aizsardzības institūcijām ir jāatrod īstie vainīgie, kas piesārņo upi. Pērn vainīgos tā arī nenoskaidroja.

Vakar iepazīties ar situāciju uz vietas devās arī Daugavpils reģionālās vides pārvaldes zivju inspektori un Preiļu nodaļas vecākais inspektors Voldemārs Ivdris. Līdz laikraksta iespiešanas brīdim viņi nebija atgriezušies un «Novadniekam» neizdevās noskaidrot speciālistu viedokli.

L.Rancāne

Eiropas Kultūras mantojuma dienas šogad Raiņa bulvārī

Tradicionālajās Eiropas Kultūras mantojuma dienās, kas notiek katru gadu septembrī, šogad mūsu rajonā uzmanība būs pievērsta Raiņa bulvārim Preiļos, kaut arī šāda izvēle īsti neatbilst tēmai.

Sakarā ar Rīgas astoņsimtgadi Eiropas Kultūras man-

tojuma šī gada tēma un centrs ir Latvijas galvaspilsēta. Bet visās pārējās pilsētās iedzīvotāji tiek aicināti pievērst uzmanību un svinēt Rīgas ielu svētkus. Tā kā Preiļos Rīgas iela ir īsa un tās vēsture mazāk nozīmīga, nolēmts svinēt Raiņa bulvāra svētkus.

Tā ir viena no pilsētas vecākajām ielām. Tās apdzī-

votības pirmsākumos vienā galā atradās grāfu pils, bet otrā — baznīca, un apbūve gar ielas malām veidojās laika gaitā.

Kā informēja Preiļu novada kultūras darba organizatore Valentīna Brice, Raiņa bulvāra svētki paredzēti 6. septembrī, iesaistot iestādes un uzņēmumus, kas uz tā atrodas. Preiļu bērnu mūzikas

skolas, rajona bērnu un jauniešu centra audzēkņu koncerts, uzņēmumu prezentācija, bulvāra vēsture, labdarības tirdziņš un viens otrs pārsteigums, ko rīkotāji pagaidām neizpauž, — to visu pilsētas iedzīvotāji un viesi varēs izbaudīt šī gada Eiropas Kultūras mantojuma dienās Preiļos.

L.Rancāne

Neaizmirstiet līdz 25. augustam abonēt «NOVADNIEKU» septembrim un jūs vienmēr būsiet lietas kursā par notiekošo rajonā un valstī, kā arī varēsiet piedalīties balvu izlozē.

ZIŅAS

Ciemojas pie somu ekozemniekiem

Lai iepazītos ar Somijas zemnieku pieredzi darbā bioloģiskās lauksaimniecības jomā, no 12. līdz 14. augustam Somijā uzturas Preiļu LKB konsultante Zenta Dūda un ekozemniece Silvija Pastare. Šo braucieni 21 cilvēka grupai no visas Latvijas organizē Latvijas Lauksaimniecības atbalsta un izglītības konsultāciju centrs. Somijā, tāpat kā Dānijā, Austrijā un Zviedrijā, bioloģiskā lauksaimniecība ir populāra, ar to nodarbojas līdz pat 10% no kopējā lauksaimnieku skaita, turpretī Latvijā šis skaits pagaidām nepārsniedz 0,2%. Bioloģiskajai lauksaimniecībai Latvijā ir perspektīva, jo šī nozare tikai pirmo gadu tiek subsidēta no valsts, kas ļauj cerēt, ka atbalsts tuvākajos gados saglabāsies, saka Z.Dūda.

Mednieku festivālā veiksmīgi starti

Trešajā mednieku festivālā, kas aizvadītājās brīvdienās notika Tukuma rajona Jaunpilī, veiksmīgi startēja arī Preiļu virsmežniecības komanda, kopvērtējumā starp 48 komandām iegūstot 11. vietu. Kā pastāstīja virsmežzinis Māris Bondars, komandā bija gan mežinieki, gan arī mednieku kolektīvu biedri, savukārt sacikstes šogad atšķīrās ar to, ka tās bija mazāk sportiskas, bet vairāk orientētas uz izklaidi un jautrību. Individuālajās disciplīnās vislabāko rezultātu uzrādīja Vladislavs Kravčuks, iegūstot otro vietu malkas zāģēšanā ar motorzāģi (precizitātes pārbaude), savukārt Vladimirs Prisjagins mednieku maksšķernieku zināšanu pārbaudē ieguva 8. vietu. Zolītes spēlē Preiļu virsmežniecības vīru komanda ieguva 5. vietu, bet šaušanā pa šķīviem mūsu mednieki ierindojās 6. vietā.

Trešā vieta makšķerēšanā

Ar iegūto trešo vietu makšķerēšanas sacensībās no pašvaldību 10: vasaras sporta spēlēm atgriezās preilietis Kazimirs Anspoks. Kopumā no Preiļu rajona uz sacensībām, kas notika Jekabpilī, bija devušies 12 sportisti. Pavisam sacensībās piedalījās 28 komandas.

Gatavojas novada sporta spēlēm

15. septembrī Preiļos paredzētas Latgales novada sporta spēles. Kā informēja novada sporta padomes priekšsēdētāja Dzintra Šmukste, sacensības notiks tikai vieglatlētiskā un volejbolā. Toties vieglatlētiskā sacensības notiks astoņās vecuma grupās, sākot no bērniem un beidzot ar veterāniem.

Sporta veidu skaits šī gada novada sporta spēlēs samazināts sakarā ar līdzekļu trūkumu. Pašlaik sacensību rīkošanai ir tikai Latvijas Sporta pārvaldes piešķirtie 500 latī. Novada sporta spēlēm šogad bija jānotiek Balvu rajonā, tomēr Balvi no rīkotāju goda atteicās sakarā ar to, ka nav līdzekļu sporta bāzu sakārtošanai. Tāpēc tika nolemts izmantot Preiļu sporta bāzes.

Skolu pieņemšana izlases kārtā

Ar rajona izglītības pārvaldes lēmumu šogad skolu skate pirms jaunā mācību gada notiks izlases kārtā. Pieņemšanas komisija skolu gatavību darbam vērtēs tajās skolās, kas pašas būs pieteikušās. Galvenokārt tās ir skolas, kurās šogad paredzēta akreditācija un kas vēlas pārliecināties, ka ir gatavas šim procesam. Jau pašlaik skolu pieņemšanas komisiju ir ielūgusi Līvānu pilsētas ģimnāzija, kas gatavojas oktobrī svinēt 80 gadu pastāvēšanas jubileju.

Rajona izglītības pārvaldes vērtēšanas komisija uz skolām dosies 27. un 28. augustā.

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Sanktpēterburga Rīgai dāvās Raiņa krūšutēlu

17. augustā Sanktpēterburga gatavojas uz Rīgas astoņsimtgadi dāvat bronzas Raiņa krūšutēlu, kuru pagaidām novietošot Rīgas domes vestibulā. Rīgas domes priekšsēdētāja vietnieks S. Dolgopolovs dāvinājumu nesaista ar Rīgas vēlmi Sanktpēterburgai dāvināt Pēterā I statuju, bet inteliģences pārstāvji ir neizpratnē par šādu maiņu un pēkšņo domes mīlestību pret Raiņa. «Interesanti, kur bija pietāte pret Raiņa, kad Esplanādē uzstādīja karuseļus? Vai tikai šai rīcībai nav politiska piekāra, jo krūšutēlu taču dāvina Krievija», saka rakstniece Nora Ikstēna.

Septiņos mēnešos ugunsgrēkos gājuši bojā 122 cilvēki

Šī gada septiņos mēnešos Latvijā reģistrēti 5009 ugunsgrēki, kuros dzīvību zaudējuši 122 cilvēki, tajā skaitā 4 bērni, ziņo LETA. Bojā gājušo skaits salīdzinājumā ar pērnā gadu ir par 11% mazāks. Visvairāk ugunsgrēkos gājuši bojā Rēzeknes un Rīgas rajonā — katrā desmit, Liepājas rajonā — seši. Ugunsdzēsījiem izdevies izglābt 144 cilvēkus, bet no uguns un dūmiem cietuši 82. Kopumā valstī šogad ugunsnelaimes radījušas gandrīz 1,5 miljonus latu lielos materiālos zaudējumus.

Latvijā zems bezmaksas zāļu nodrošināšanas līmenis

Bezmaksas vai daļēji apmaksāto medikamentu nodrošināšanas līmeņa ziņā Latvija atrodas tūlīt aiz Āfrikas un Latīņamerikas valstīm, liecina Labklājības ministrijas interneta mājaslapā izvietotā informācija, ziņo BNS. Attīstījās valstīs smago diagnožu, neārstējamo un hronisko slimību pacientiem valsts apmaksā 70% no kopējā zāļu tirgus, Āfrikas valstīs — 33%, Latīņamerikas valstīs — 30%, bet Latvijā 36%. Pārējā zāļu tirgus daļa ir privāti apmaksāta. Austrumeiropas valstīs valsts apmaksā pacientiem 50-85% medikamentu no zāļu tirgus, Igaunijā — 48%, Lietuvā — 54%. Nemot vērā, ka Latvijas iedzīvotāji daudz saņem slimības rādītāju ziņā ir vadošā vietā Eiropā, kompensējamo zāļu valsts gada budžets — 11,5 miljoni latu — ir nepietiekams. Pēc Latvijas Ģimenes ārstu asociācijas aprēķiniem, lai nodrošinātu vajadzīgo medikamentu iegādi valstī esošajiem smago slimību pacientiem, vajadzētu vismaz 25 miljonus latu.

Samazinās piena iepirkšana

Kā liecina dati no Lauksaimniecības gada ziņojuma, Latvijā ar katru gadu samazinās piena ražošanas apjomi. Salīdzinājumā ar 1998. gadu pērn tika iegūts par 13% mazāk piena. Šī tendence turpinās arī šogad. 1998. gadā Latvijā uz vienu iedzīvotāju saražoja 388 kg piena, 1999. gadā — 328, bet 2000. gadā — 348 kg piena. Arī Igaunijā un Lietuvā piena ražošana sarūk.

Pensiju 2. līmenim pieteikušies 20 000

Līdz 3. augustam pensiju sistēmas 2. līmenim pieteikušies 20 052 cilvēki jeb 4,15% sociāli apdrošināto no 30 līdz 49 gadiem, kuriem izvēle ir jāizdara brīvprātīgi, informē Labklājības ministrija. Visaktīvāk pensiju 2. līmenī iesaistās Valkas, Valmieras, Kuldīgas, Limbažu, Talsu un Cēsu rajonā. Vispasīvākie cilvēki ir Latgalē.

Rīgā septembrī būs diena bez auto

Rīgas domes satiksmes un transporta jautājumu komiteja atbalstījusi dienas bez auto rīkošanu Rīgā 22. septembrī, pirms kuras iecerēta informatīva kampaņa par auto radīto gaisa piesārņojumu, ziņo BNS. Ziņas sagatavoja T. Eiste

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī (trešdien, sestdien).

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs — SIA «Novadnieks. Redakcija».

Redakcijas adrese: Aglonas ielā 1, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālr. 1-53-07056, mob. tel. 9410288 (redaktorei),

1-53-07057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

1-53-07058, 1-53-07059 (žurnālistiem). Fakss 1-53-07057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikraksta publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales drukā» Rēzeknē.

ZIŅAS

PREIĻU NOVADA DOMĒ

8. augustā notika Preiļu novada domes ārkārtas sēde, kuras darbā piedalījās astoņi deputāti.

Par siltumtīklu rekonstrukcijas darbiem

Pamatojoties uz Preiļu novada domes Preiļu pilsētas teritoriālās komitejas 28. marta sēdes lēmumu un rekonstrukcijas projektu, nolemts

šogad veikt sekojošus darbus:

— Preiļu 2. vidusskolu un Preiļu arodvidusskolu pieslēgt centrālajai siltumsistēmai un ierīkot skolās siltummezglus,

— Preiļu pilsētas centrālā katlu māju sagatavot dabas gāzes izmantošanai,

— izbūvēt apvedtrasi pie mājas Mehanizatoru ielā 6 b,

— ierīkot siltummaģistrāli līdz Preiļu 2. vidusskolai.

Lai paveiktu šogad ielānotos darbus, līdz 20. augustam

Preiļu novada dome veiks ceļu aptauju starp iespējamajām darbu izpildes organizācijām.

Par pasūtījumu komisiju

Novada domē izveidota pastāvīgā komisija valsts un pašvaldības pasūtījumu organizēšanai un piešķiršanai. Nolemts, ka šo komisiju vadīs novada domes priekšsēdētājs

Jāzeps Šņepsts. Komisijas locekļi būs pilsētas būvvaldes vadītājs Arturs Poplavskis, domes tehniskās nodaļas vadītājs Jānis Skutels, kā arī pilsētas arhitekts Nauris Piļāns. Piešķirot pasūtījumus, komisija aicinās talkā arī Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas būvniecības departamenta un citus speciālistus.

Sagatavoja L. Kirillova

Iesniegti projekti Nacionālās attīstības plānam

Šonedēļ Latgales Attīstības aģentūrā tika iesniegti pēdējie Preiļu rajona padomes attīstības un plānošanas nodaļas speciālistu sagatavotie projektu pieteikumi Nacionālās attīstības plānam.

Kā «Novadnieku» informēja rajona padomes attīstības plānošanas nodaļā, atbilstoši Nacionālā attīstības plāna noteiktajām astoņām prioritātēm no Rēzeknes, Daugavpils pilsētām, kā arī Dau-

gavpils, Krāslavas, Ludzas, Balvu, Rēzeknes, Preiļu un Jēkabpils rajoniem pavisam iesniegti aptuveni 250 projektu pieteikumi. Preiļu rajona padome sagatavoja deviņus pieteikumus, kuru īstenošanai nepieciešamais finansējums svārstās no 206 tūkstošiem līdz 4,8 miljoniem latu.

Vēl savus projektu pieteikumus iesniegusi arī Līvānu novada dome (par pilsētas industriālās zonas sakārtošanu un tranzītielu rekonstrukciju), Vārkavas pagasts (par eko-

nomikas dažādošanu un tūrisma attīstību), kā arī Rušonas pagasts. Individuālu projekta pieteikumu iesniegusi firma «Anda Optec» no Līvāniem un zemnieku saimniecība «Smilgas» no Rožkalnu pagasta. Preiļu rajons kopā ar Daugavpils un Krāslavas rajonu piedalās arī kopīgā projektā par atkritumu apsaimniekošanu.

Pēc pieteikumu izvērtēšanas Latgales Attīstības padomē tos vēl analizēs ekspertu komisija, kuras sastāvā būs

arī Eiropas Komisijas pārstāvji, Nacionālās attīstības na vadības grupa. Un pēc apstiprināšanas Ministru kabinetā prioritāros projektus iekļaus NAP kā potenciāli izdevīgākos. Vai to vidū būs arī projekti no Preiļu rajona, kļūs zināms, iespējams, nākamā gada martā. Ja vērtējums būs pozitīvs, līdz nākamā gada beigām būs jāgatavo visa projektu dokumentācija. Valsts finansējums tiks piešķirts 2003. gadā.

L. Kirillova

LASĪTĀJI JAUTĀ

Jautājums. Vai varat paskaidrot, kurā veikalā iespējams nopirkt sviestu bez eļļas piejaukuma? Vai tad tiru sviestu vairs nemaz neražo?

Atbild akciju sabiedrības «Preiļu siers» sviesta ceha vecākā meistare Anita Čiša:

— Piena tauku īpašības mainās atkarībā no gadalaika, no govju laktācijas perioda un lopbarības. Ganību periodā piena taukos ir vairāk nepiesātināto taukskābju, kas sviesta konsistenci padara

mīkstāku. Toties ziemā dominē piesātinātās taukskābes, kuru dēļ sviests ir cietāks un nav tik viegli smērējams uz maizes.

Piena pārstrādātāji un sviesta ražotāji, ieklausoties patērētāju vēlmēs, sviesta ražošanā izmanto arī augu taukus, kas ir bagāti ar nepiesātinātajām taukskābēm un sviestu padara mīkstāku. Taču praktiski visi uzņēmumi ražo arī sviestu bez augu tauku piedevām. Piemēram, akciju sabiedrības «Preiļu siers» ražo-

tais «Lauku skābkrējuma sviests» nesatur augu taukus. Svarīgi, lai informācija būtu uz sviesta iepakojuma.

Jautājums. Pašlaik visādu garšaugu dārzā pa pilnam, bet arī ziemā gribas ielikt zupas katlā ko svaigu. Esmu mēģinājusi kaltēt, bet vairs nav tas efekts. Varbūt ir kādi paņēmieni, kā garšaugus saglabāt svaigus?

Speciālisti iesaka garšaugus sasaldēt. Pētersīļus, dilles,

selerijas un arī citus garšaugus sīki sakapā un sajauc tādās kombinācijās, kā pierasts lietot zupās vai sautējumos. Maisījumu saber ledusaldējamās tvertnītēs, neiecaurējot daudz pārlej ar ūdeni un liek saldētavā. Kad kubiciņi sasaluši, tos var sabert kādā maisīnā un turēt saldētavā kaut visu ziemu. Šādi sagatavotus zaļumus ērti lietot pie mērcēm, zupām un sautējumiem. Saglabājas arī garšas īpašības.

Atbildes sagatavoja L. Kirillova

VID LATGALES REĢIONĀLĀ IESTĀDE INFORMĒ

Lielākie sociālās apdrošināšanas iemaksu parādnieki

VID Latgales reģionālā iestāde piedāvā apkopotas ziņas par sociālās apdrošināšanas iemaksu parādniekiem un to amatpersonām. Pret visiem parādniekiem (arī pret tiem, kas nav sarakstā) tiek veikti valsts likumdošanā noteiktie piedziņas pasākumi. Iedzīvotājiem būtu lietderīgi zināt savas tiesības saskaņā ar likuma «Par nodokļiem un nodevām» 9. punktu un likuma «Par sociālo apdrošināšanu» 23. panta 4. daļu. Plašākas bezmaksas konsultācijas var saņemt VID Latgales reģionālās iestādes Konsultāciju daļā Preiļos (5324253).

Sagatavoja G. Kraukle

Sociālās apdrošināšanas iemaksu parādnieki 2001. gada 1. augustā

NM nosaukums	NM amatpersonas	Parāds, Ls
SIA «Tauma Eikša»	Valdes priekšsēdētājs Ilmārs Rutks	8036,89
SIA «Varlinde»	Direktore Larisa Saleniece	6345,52
R. Leonova z/s «Ezerkrasti»	Īpašnieks Romans Leonovs	5820,51
SIA «Ozols»	Direktors Jānis Baiba	4676,56
SIA «Universālveikals PL»	Direktore Māriete Staģīte	3855,96
SIA «Intertex»	Direktors Vilis Kuzmins	3309,55
SIA «Koks»	Direktors Jevģenijs Ševcovs	2934,40
SIA «Pūdži»	Direktors Georgs Stupāns	2563,76
S. Siņutkina z/s «Knutenīca»	Īpašnieks Sergejs Siņutkins	2176,77
J. Urbanoviča i/ū «Anivers»	Īpašnieks Jānis Urbanovičs	2071,78

TREŠDIENAS INTERVIJA

Par saimnieku runā darbi

— Ar ko sākt darbu un kas bijāt pirms ievēšanas priekšsēdētāja amatā?

— Sākām ar to pašu kā citos pagastos. Izstrādājām padomes nolikumu, izveidojām likumā noteiktās pastāvīgās komisijas un komitejas. Jaunievelētā padome apskatīja iepriekšējās padomes apstiprināto budžetu un nolēma tajā neko nemainīt. Padomes sēdes notiek reizi mēnesī kā paredzēts nolikumā.

Pēc Lauksaimniecības akadēmijas absolvēšanas kādu laiku strādāju par pasniedzēju Višķu tehnikumā. Mācīju lauksaimniecības ražošanas pārvaldi.

Kolhozu laikos strādāju Galēnos. Biju dispečers, pēc tam priekšsēdētāja vietnieks ražošanā. Sākoties zemes reformai un privatizācijas procesiem, sapratu, ka izveidot saimniecību no jauna būs grūti, tāpēc atgriezos vecāku mājās Saunas pagastā, privatizēju fermu un kļuva par zemnieku. Manas saimniecības pamatnozare ir piena lopkopība.

— Kas strādā jūsu saimniecībā, ja pats esat aizņemts pašvaldības darbā?

— Man palīdz sieva Bronislava, kas pēc izglītības ir pārtikas tehnoloģe. Vasarās palīdz meitas. Sanda Rēzeknes augstskolā studē par juristi. Šogad izturēja konkursu par iespējām saņemt stipendiju un gadu mācīties Norvēģijā. Mūsu ģimenei tas būs liels notikums — uz tik ilgu laiku šķirties no meitas. Ineta studē ekonomiku. Pats lielākais mans palīgs ir dēls Jānis, kas pavasarī beidza Preiļu Valsts ģimnāzijas 1. kursu. Ziemā ieguva traktorista tiesības un šovasar varēja mani pilnībā aizvītot. Sagādāja visu lopbarību. Tās vajadzēja daudz, jo turam 22 slaucamas govīs. Visus šos gadus iztikšanai un meitu skološanai ienākumi gūti no piena ražošanas, kaut arī es piekritu viedoklim, ka lauksaimniecība ir ļoti neizdevīga. Ap-saimniekojam 52 hektārus zemes.

— Vai var novilkt paralēles starp savas saimniecības un pagasta dzīves vadīšanu?

— Mēģinu pagasta saimniekošanai pieiet analītiski. Nelielišos, tomēr gribu teikt, ka ar savu saimniecību esmu izsities līmenī. Man šķita, ka arī pagasta zemnieki kopumā varētu turēties tādā līmenī. Bet tas nav tik vienkārši. Te ļoti ilgi noturējās paju sabiedrība, un līdz ar to vietējiem zemniekiem ir ļoti maza individuālās darbošanās pieredze, īsa saimnieciskās darbības vēsture. Viņiem viss jāsāk no jauna — dokumentu kārtošana, saimniecības reģistrēšana, grāmatvedības lietas. Mūsu priekšvēlēšanu programmā bija paredzēts izveidot informatīvo atbalsta centru zemniekiem, lai viņiem palīdzētu ar šīm lietām tikt galā. Aicināsim kopā zemniekus,

lai noskaidrotu viņu vēlnes un intereses. Izņemot lauksaimniecību, ne tūrismam, ne meža izstrādei mūsu pagastā nav iespēju.

Priecājos, ka iepriekšējiem un jaunievēlētajiem deputātiem ir izdevies strādāt bez domstarpībām un opozīciju veidošanas, un uz lietām nemēdzam skatīties caur «partijas prizmu» vai caur «partijas programmu». Tagad padomē ievēlētas abu pagasta skolu direktores un nevienai nav pamata aizdomām, ka otrai skolai varētu tikt piešķirti lielāki līdzekļi.

Viena no pagasta problēmām ir saistīta ar ceļiem. Pagasta ceļu uzturēšanai līdzekļi tiek piešķirti no iekasētā akcīzes nodokļa un tiek sadalīti proporcionāli ceļu fondā reģistrēto ceļu garumam. Istenībā ceļu ir daudz vairāk. Bet ar ko individuālais ceļš atšķiras no pagasta ceļa? Cilvēks, kas brauc pa savu personīgo ceļu, tāpat maksā akcīzes nodokli. Pašlaik valsts līmenī iet runa par privāto ceļu reģistrēšanu, lai cilvēkiem būtu iespēja saņemt līdzekļus arī privāto ceļu remontam.

Bet pati galvenā problēma ir lauku novecošana. 39 procenti no zemes īpašumiem pieder pensionāriem. Atšķirībā no Eiropas, kurā paaudžu maiņa notiek vienmērīgi un pakāpeniski, pie mums par zemes mantiniekiem kļuva vecākas paaudzes cilvēki.

Pēc maniem aprēķiniem, lai zemnieku ģimene normāli eksistētu un lai uz vienu tās locekli mēnesī sanāktu 100 latu, apgrozījumam gadā jābūt 10 000 latu apmērā. Lai to dabūtu, gadā jārealizē 100 tonnas piena un ganāmpulkam jābūt 30-40 govīm. Mūsu pagastā tikai dažās zemnieku saimniecībās gadā ir šāds apgrozījums.

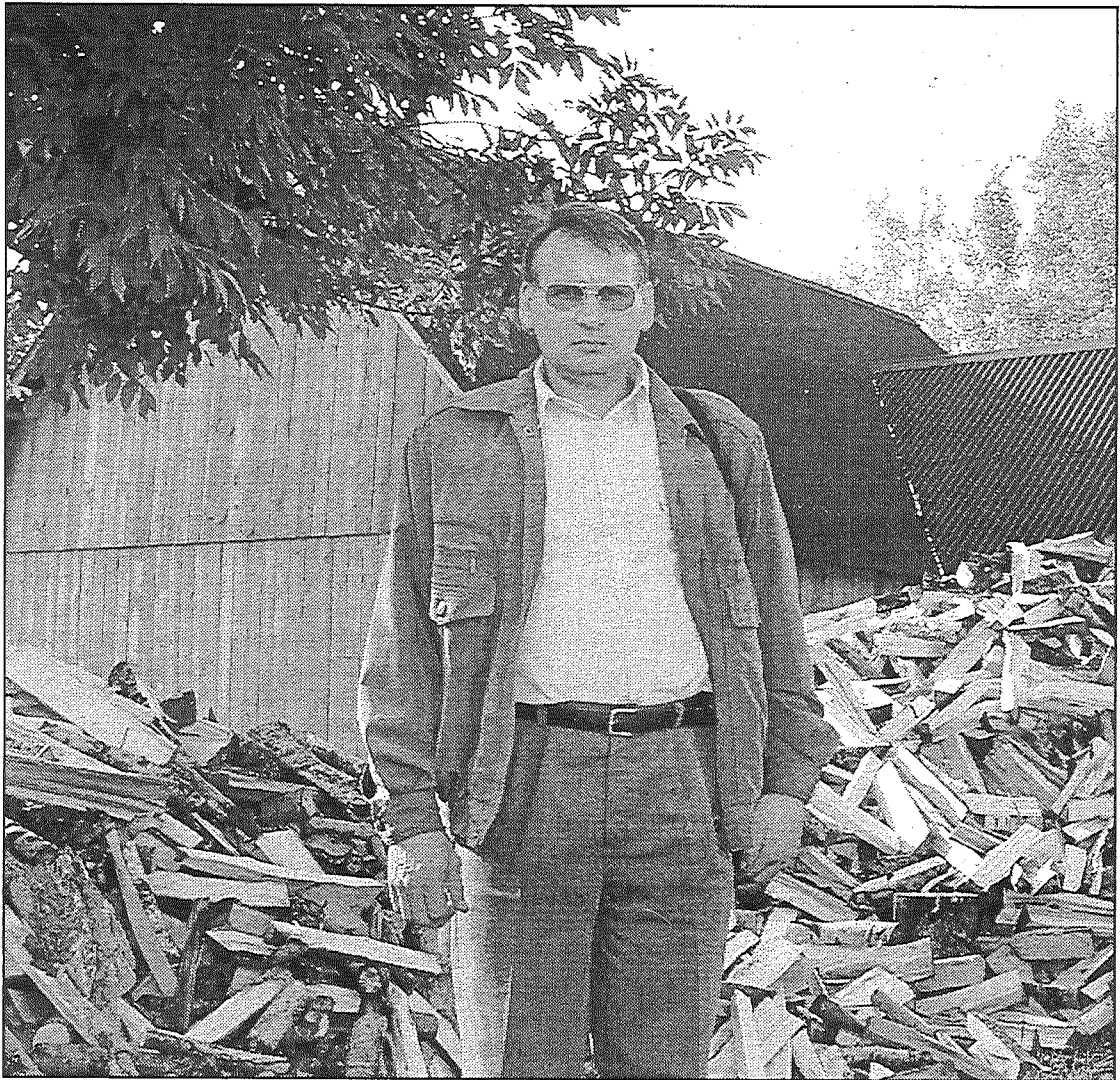
Veicām pētījumus par to, kādi ir pagasta iedzīvotāju ienākumi. It kā nebūtu slikti. Uz vienu cilvēku mēnesī sanāk 40-40 latu, neierēķinot pašu patēriņam saražoto. Atklājās, ka pensionāri sastāda vienu trešo daļu no pagasta iedzīvotāju skaita, bet viņu ieņēmumi — vienu pusi no kopējiem ieņēmumiem. Tātad ienākumu lielākā daļa ir no pensijām, un šis rādītājs neliecina par attīstību un perspektīvām. Šie aprēķini bija vajadzīgi arī tādēļ, lai precīzāk izstrādātu sociālās palīdzības sistēmu.

Visgrūtāk klājas ģimenēm ar bērniem. Abu skolu bērniem pagasta padome jau kuro gadu piešķir brīvpusdienas. Gribas, lai bērni skolās nejustu diskomfortu tāpēc, ka viņi spiesti ģērbties «humpalās». Bērni to smagi pārdzīvo. Bet no otras puses, ir interesanti pavērot, kā uz mūsu dzīves apstākļiem reaģē ārzemnieki. Pavasarī atbrauca divi vīri, kuri pārstāvēja kaut kādu Dānijas humānās palīdzības biedrību. Aizvedām pie ģimenes, kurā māte viena au-

JĀNIS DOMULIS, Saunas pagasta padomes priekšsēdētāja amatā stājās pēc martā notikušajām pašvaldību vēlēšanām. Jaunais priekšsēdētājs atnācis ar zemnieka un ekonomista skatījumu uz uzticēto saimniecību un pirmajos darba mēnešos mēģinājis «salikt pa plauktiņiem» savus priekšstatus par turpmāko darbību. Viņš ir vietējais iedzīvotājs, reāli skatās uz lietām un nelolo ilūzijas par kaut kādu pēkšņu uzplaukumi. Vienlaikus spēj

saskatīt arī tos resursus, kas līdz šim palikuši neizmantojami. Nav jautājuma par pagasta dzīvi, uz kuru Jānis Domulis jau pašlaik nevarētu atbildēt, vienalga, vai tas attiecas uz zemniecības, uzņēmējdarbības, medicīnas, izglītības, kultūras vai kaut atkritumu savākšanas lietām.

Jānis Domulis ir zemnieku saimniecības «Punduri» īpašnieks, ko vada kopā ar sievu Bronislavu.

● Īsts saimnieks priecājas par padarītiem darbiem. Saunas pagasta padomes priekšsēdētājam Jānim Domulim aiz muguras šogad pie Priekuļu pamatskolas uzbūvētais malkas šķūnis un arī nākamajai ziemai skolai sagādātā malka. Foto: M.Rukosujevs

dzina bērņus. Viņu nostāja bija savāda.

Ģimenei, redz, esot sava māja. Ūdensvads mājā. Pat gāze! Un mēbeles. Un kas tās par kāpnēm uz mansardu? Un zeme arī pie mājas. Viņi secināja, ka apstākļi nemaz tik slikti neesot un neuzskatīja par vajadzīgu palīdzēt. Ārzemnieki nesaprot, ka zemās produkcijas iepirkuma cenas lauciniekiem neļauj kļūt pārtikušiem, pat ja viņiem ir zeme un viņi to kopj savu iespēju robežās.

Vienlaikus ienākumu pētījums parāda, ka nopietni jādomā par paaudžu maiņu. Jādoma arī vecajiem. Viņiem jānodrošina jaunajiem iespējas saimniekot. Šī problēma pazīstama vēl no «Zaļās zemes» laikiem. Brīviņa dēlam, kurš saimniekoja tēva īpašumā, bija kauns iet uz balli, jo nevarēja nopirkt tādas bikses, kādas atļāvās kalpu puīši, un nevarēja meitenēm izmaksāt limonādi.

Tēvs uzskatīja, ka visa nauda jāiegulda saimniecības attīstīšanā, nedeva viņam kabatas naudu. Vai «Zvejnieka dēla», kur Oskars kļiedz uz tēvu, — kas es tev esmu — kalps bez algas? Tā pati problēma pastāv arī tagad, tikai to mazāk atspoguļo. Mēs taču redzam, cik lieli konflikti veidojas ģimenēs, kurās kopā dzīvo vairākas paaudzes. Zeme ir reģistrē-

ta uz vecāku vai pat vecvecāku vārda, bet jaunajiem grūti saimniekot. Piemēram, jāsaņem atpakaļ akcīzes nodoklis. Var izvēlēties — vai nu visu sarežģīto dokumentu kārtošana ceļu veikt ar pilnvaru, vai vadāt līdzī vecmammu, kas juridiski skaitās īpašniece.

— Vai sakarā ar vietējās paju sabiedrības likvidēšanu palielinās arī bezdarbs?

— Kopumā pagastā ir 80 reģistrējusies bezdarbnieki. Paju sabiedrības likvidācija lielā mērā ietekmējis vietējo cilvēku saimniekošanas spējas. Tie, kuri no tās izstājās, vēlējas pirkt traktorus, šim nolūkam ņemt kredītu, bet to nevar dabūt, jo nav kredītvēstures, nav ķīlu. Bet reizē tas daudzus pasargā arī no nevajadzīgiem streikiem un bankrotiem.

Paju sabiedrība pēdējos desmit gados no jauna nenopirka nevienu tehnikas vienību, bet veco ļoti nolietoja. Tagad, ražas novākšanā, redzam, cik sliktā stāvoklī graudu kombaini. Krievijā ražotajiem kombainiem rezerves daļas dabūt ir ļoti grūti, bet no rietumu zemēm nākušiem kombainiem tās vispār nav dabūjamas. Remontēšana ir dārga, un reizēm ir lētāk, izmantot subsidijas un Reģionālā fonda atbalstu kredītprocenu atmaksāšanā, patiešām pirkt jaunu.

Paju sabiedrībai, ja viņa notu-

rējās tik ilgi, vajadzēja to darīt arī tālāk. Ierīkot pārstrādes uzņēmumus. Tai bija savas lopu kautuves. Vai tad grūti bija tās sertificēt? Bija ēdnīca, uz kuras bāzes varēja atvērt konditorejas cehu vai maizes ceptuvi.

— Kā jūs iejutāties rajona padomes darbā?

— Rajona padomei darba loks nav nemaz tik plašs. Viens no tādējiem reāliem darbiem ir pasažieru pārvadāšanas dotēšana. Problēma ir tā, ka Preiļu rajons Jēkabpils pašvaldībai piederošā uzņēmumā — autobusu parkā — ieguldījis lielus pamatlīdzekļus. Bet mēs neko nesaņemam pretī. Tagad esam sākuši savu ieguldīto daļu meklēt, kaut arī kaimiņu rajona vadībai tas nebūt nepatīk. Pašlaik mums pat nav iespēju izkontrolēt, vai rajona maršrutos autobusu reisi patiešām notikuši ar zaudējumiem. Mūs noliek fakta priekšā un liek maksāt dotācijas. Kuram tad vēl tiek garantēta uzņēmējdarbība ar segtiem zaudējumiem?

Grūti risināms jautājums par Aglonas internātgimnāziju. Rajona padome tai nepiederošas ēkas remontā ir ieguldījusi pusmiljonu latu. Mājai uzlikts arests, un mēs zaudējam lielu naudu.

L.Rancāne

Rudzātu pagastā

■ AVĀRIJA ŪDENSVADĀ MUDINA PARĀDNIĒKUS NORĒKINĀTIES PAR ŪDENI. Pagājušo piektdien Rudzātu pagasta centra Parka ielas iedzīvotājus nepatīkami pārsteidza avārija ūdensvadā, informēja pagasta padomes priekšsēdētājs Jānis Zeps. Šonedēļ tiek veikti avārijas likvidācijas pasākumi — aptuveni 200 metrus garā joslā tiek mainītas ūdensvada caurules. Šie darbi pašvaldībai izmaksās 188 latus, tādēļ paralēli rit arī parādu piedziņas darbs. Kopumā Parka ielas iedzīvotāji pašvaldībai ir parādā 83 latus, bet kopējais iedzīvotāju parāds par komunālajiem pakalpojumiem šī gada jūlijā sasniedza 2098 latus. J.Zeps pauda cerību, ka iedzīvotāji par patērēto ūdeni un komunālajiem pakalpojumiem norēķināsies godprātīgi, kas ļaus samazināt ar ūdensvada remontu saistītos izdevumus.

■ VASARA — APKĀRTNES SAKOPŠANAS LAIKS. Trīs bezdarbnieki, kas pieņemti darbā uz 9 mēnešiem, veic pagasta sakopšanas darbus. Atkarībā no tā, vai teritorija ir krūmiem aizaugusi, vai vieglāk kopjama, ar speciālu zāles pļāvēju, rokas izkaptīm, kā arī krūmgriežiem tiek veikta zāles apļaušana ceļu malās, ūdenstorna apkārtnē, parkā, kā arī brāļu kapu teritorijā.

■ VALSTS KONTROLE LIEK NOVĒRST TRŪKUMUS. Savu atzinumu par pašvaldības darbu Rudzātu pagasta padomē devusi Valsts kontrole, kas jūnijā veica atkārtotu revīziju. Valsts kontrole norādījusi, ka dokumentus, lietu nosaukumus un numurus nepieciešams sakārtot atbilstoši lietu nomenklatūrai, kas jau ir ticis izdarīts, informē J.Zeps. Ieteikts pašvaldības pamata un speciālo budžetu apstiprināt nolikuma veidā, kā to nosaka likums «Par pašvaldībām». Padomei ir jāveic datorizēto datu aizsardzības pasākumi (padomē ir četri datori), jāizstrādā instrukcija par dienesta transportlīdzekļu, telefonu un cita pašvaldības īpašuma izmantošanu, jāreģistrē Uzņēmumu reģistrā izmaiņas p/u «Rudzātu lauksaimniecības serviss» statūtos (mainīts pamatkapitāls), kā arī jāpārplāno telpas, pilnībā nodrošinot tajās signalizāciju. Minētie trūkumi ir jānovērš pusotra mēneša laikā — līdz 1. oktobrim, par to attiecīgi ziņojot Valsts kontroles pašvaldību revīzijas departamentam.

■ ZEMAS GRAUDU CENAS. Pagasta saimniecības pilnā sparā rit graudaugu pļauja. Šogad iekūlums ir labs, taču zemniekus neapmierina cenas, ko piedāvā pārstrādes uzņēmumi. Vairāki zemnieki, tostarp Aivars Seikstulis, Pēteris Piļups, Konstantīns Rudzāts jau paguvuši kviešus nodot Daugavpils graudu pārstrādes uzņēmumā «Mežciems», taču cena svārstās ap 50 latiem par tonnu, un zemniekus tas neapmierina, par saimnieku noskaņojumu stāsta pagasta padomes priekšnieks. Astoniem zemniekiem ir personīgie labības kombaini, saglabājušies gan no kopsaimniecības laikiem, gan iegādāti pēdējos gados. Viņi šos pakalpojumus piedāvā arī citiem graudaudzētājiem, vidējā cena ir 25 latī par labības hektāra novākšanu.

■ RUDZĀTIEŠI PĒRK LAUKSAIMNIECĪBAS TEHNIKU. Šī gada septiņos mēnešos Rudzātu pagasta zemnieki subsidijas visvairāk saņēmuši par iegādāto lauksaimniecības tehniku — 6901 latu. Savukārt par pārraudzībā esošajām govīm šī pagasta saimnieki saņēmuši 3190 latus. 2926 latus valsts piešķirusi par graudaugu sējplatībām, bet 360 latī ienākuši par smagsvara jaunlopiem. Pavisam rudzātieši no valsts subsidijās saņēmuši 13 377 latus. Rudzātos pagaidām netiek audzēti eļļas augi un griķi, augļudārzni un ogulāju stādījumi, pagastā nav arī bioloģiskās lauksaimniecības piekritēju, kas saņemtu valsts atbalstu.

■ LABO PAGASTA CEĻUS. Šonedēļ p/u «Rudzātu lauksaimniecības serviss» strādnieki salaboja caurteku ceļa posmā Pelši — Pintāni. Grants seguma bedrīšu aizbēršana veicta ceļa posmā Rudzāti — Lūzenieki, kas ved uz internātskolu, taču darbi vēl tiks turpināti. Tuvākajā laikā SIA «SAU Preiļi» piegādās 15 mašīnas kravas grants šķembu maisījumam, kas tiks izmantots gan ceļa Rudzāti — Lūzenieki labošanas pabeigšanai, gan arī bedrīšu aizbēršanai atsevišķās vietās posmā Būmaņi — Vidi.

LĪVĀNU NOVADĀ

Nespēj vienoties par ielu apgaismošanu

Ielu nepietiekamais apgaismojums Līvānos ir problēma ar vairākus gadus senu vēsturi.

Sākoties mācību gadam, parasti pieaug to personu skaits, kas griežas novada domē ar sūdzībām par slikti apgaismotām ielām. Vecākus satrauc situācija, kad, atgriežoties no treniņiem vai nodarbībām mūzikas un mākslas skolā, bērniem cauri pilsētai jāiet pa tumšām ielām un pagalmiem.

Saskaņā ar Līvānu novada domes izpilddirektora Aleksandra Karpenko rīkojumu ielu apgaismojums vakarstundās tiks iedegts jau, sākot no šodienas, taču tā kvalitāte pilsētas iedzīvotājus diez vai apmierinās. Jau pērn tika konstatēts, ka liels skaits spuldžu uz ielām ir izdegušas, apgaismojums ir nepietiekošs, bet atsevišķi ielu posmi pastāvīgi slīgst tumsā, kas arī ir iemesls iedzīvotāju neapmierinātībai.

Šīs situācijas risinājumu bremzē nesakārtotā likumdošana un amatpersonu nespēja vienoties iedzīvotājiem svarīgajā jautājumā. Problēmas pamatā ir fakts, ka ielu apgaismojuma aprikojums nav domes, bet gan VAS «Lat-

energo» īpašums, un šajā situācijā likums pašvaldībai neļauj ieguldīt līdzekļus tai nepiederoša īpašuma uzturēšanā. Starp Līvānu novada domi un VAS «Latvenergo» Preiļu elektrotīklu rajonu (ETR) ir spēkā 2000. gada 15. martā noslēgts līgums par elektroenerģijas piegādi, lietošanu un samaksu, kas paredz abu līgumslēdzēju pušu atbildību. Dome veic apmaksu par ielu apgaismošanu, atbild par tai piederošu elektrotīklu tehnisko stāvokli, bet Preiļu ETR atbild par elektroenerģijas nepārtrauktu piegādi.

Savukārt VAS «Latvenergo» Preiļu elektrotīklu rajona vadībai ir atšķirīgs skatījums uz notiekošo. Proti, kopš 1998. gada ir spēkā elektroenerģijas tarifs par izlietoto elektroenerģiju, kas neparedz ielu un cita ārējā apgaismojuma nodrošināšanu. Kopš 1999. gada sākuma Austrumu elektrotīkli sāka līgumu slēgšanu ar pilsētu domēm par ielu apgaismojuma apkalpošanu. Attiecīgi līgumi tika noslēgti ar visām ieinteresētajām domēm, «Novadniekam» paskaidroja Preiļu ETR vadītājs Pēteris Vosorovs.

— Kompromisu var panākt ļoti vienkārši, esam gatavi ap-

spriest jebkuru līguma variantu ar domi, taču mēs pat netiekam līdz šim vārdam — līgums. Par to, kas notiek ar gaismu uz ielām «Latvenergo» struktūras vispār nav atbildīgas. Vai ielas ir gaišas un cik tās ir apgaismotas, atbild vietējās pašvaldības. Pagastu iedzīvotājiem nav jāspēs sponsorēt ielu apgaismojums Līvānos vai Preiļos, tāpēc ielu apgaismošanas apkalpošana ir izdalīta no kopējā tarifa. To savukārt nevajadzētu jaukt ar apgaismes tīklu piederību.

Dome šo jautājumu traktē, ka viņi — pašvaldība — nav tiesīgi ieguldīt naudu svešos īpašumos. Dieva dēļ, nevar ielās ieguldīt naudu svešā īpašumā, šajā gadījumā mums piederošajā ielu apgaismojuma tīklā. Domes pienākums ir rūpēties par to, lai ielas būtu gaišas. Kas šo procesu tehniski nodrošinās, tas jau ir otršķirīgs jautājums. Ja VAS «Latvenergo» pakalpojumi pilsētai liekas par dārgu, tos var uzticēt kādai trešajai personai.

Kamēr nav panākta vienošanās, P.Vosorovs nevēlējās runāt par konkrētām līgumsummām, taču viņš atzina, ka tie nekādā gadījumā nav tūkstoši latu. Viņš neslēpa,

ka Līvāni šobrīd ir vienīgā pilsēta Latgalē un, iespējams, arī Latvijā, kas joprojām vilcinās slēgt līgumu ar VAS «Latvenergo», tādējādi atstājot novārtā iedzīvotāju intereses.

— Uzskatu, ka šobrīd dome demonstrē savu nostāju nevis cenšas atrisināt apgaismojuma problēmu pilsētā, sacīja P.Vosorovs, piebilstot, ja netiks rasts kompromiss, arī šogad Līvānos ielu apgaismojuma kvalitāte neuzlabosies ne par mata tiesu.

Sazinoties ar Līvānu novada domes izpilddirektoru Aleksandru Karpenko, izdevās uzzināt, ka pagaidām pašvaldība līgumu ar VAS «Latvenergo» nav noslēgusi, taču jautājums tiek risināts. Deputāti minēto problēmu analizējuši tautsaimniecības komitejas sēdē, taču jautājumu par ielu apgaismojumu skatījis arī finanšu komitejas sēdē, kas paredzēta 23. augustā, informēja A.Karpenko. Atliek vien cerēt, ka riņķadancis ap pilsētas ielu apgaismojuma «būt vai nebūt» tomēr reiz beigsies, un tas notiks ātrāk nekā Līvānu ielās izdzisis pēdējās vēl gaišās la-ternas.

G.Kraukle

Līvānos būs ceturtais rokfestivāls

24. augustā Līvānu kultūras centrā jau ceturto reizi notiks rokfestivāls «Jump 4», kurā aicinātas piedalīties 15 Latvijā pazīstamas, kā arī mazpazīstamas un jaunizveidotas rokgrupas.

Kā pastāstīja kultūras centra mākslinieciskās daļas vadītāja Anita Gavare, šis ir jauniešu atbalsta centra «Sava kabata», Līvānu kultūras centra un trīs jaunu rokmuzikas aktīvistu — Oļega Vovilova, Igora Sadovska un Alekseja Bondareva kopprojekts, kurš

realizēts ar vietējo domu biedru — SIA «Līvānu mājas un logi» un SIA «Livengoft» atbalstu. Festivāla rīkotāji cer, ka šis pasākums kļūs par ikgadēju Līvāniem raksturīgu tradīciju, jo patlaban Latgalē šis ir vienīgais rokfestivāls, kas notiek jau vairākus gadus.

Pasākumā piedalīsies populārās rokgrupas «Feik» un «Fuse» no Rīgas, kā arī «Cross fire» no Daugavpils, līdzās pazīstamiem mūziķiem sevi apliecināt būs iespēja arī mazpazīstamām grupām, kas ir viens no festivāla mērķiem.

Rožupē kļūst tradicionālas dāmu talkas

Divreiz gadā Līvānu novada Rožupes pagasta dāmu klubīna dalībnieces rīko estrādes sakopšanas talkas, kad tiek nopļauta zāle un sakārtota estrādes apkārtnē. Šādas talkas notiek pavasaros pirms

Jurģu gadatirgus un vasaras beigās pirms lielā Kāzu muzikantu saietā. Šomēnes dāmas atkal sanāca kopā ar slotām un grābekļiem. Talkā aktīvi piedalījās dāmu klubīna vadītāja Skaidrīte Varnas

kopā ar dēlu, Viktorija Lāce, Irēna Trūpa, Anita Karotkina, Vita Trūpa, arī viens kungs — Jānis Rubīns, kā arī vairāki bijušie pamatskolas skolēni. Pirms atbildīgā pasākuma — muzikantu saietā,

kurā dalību pieteikušas jau 17 grupas, — ticis pielabots arī Rožupes estrādes jumts. Iepriekšējos gados uzbūvēta jauna jumta konstrukcija, taču seguma uzlikšanai pietrūcis līdzekļu.

Gatavojas novada sporta svētkiem

Visu nākamo nedēļu Līvānos ritēs daudzveidīgas sportiskas aktivitātes dažādās pilsētas vietās.

Pirmdienas, otrdienas un trešdienas pievakarē no pulksten 17.00 līdz 19.00 Līvānu skolu stadionā būs neklātienē sacensības «Veselības kilometri». Stadionā būs gan skriešana, gan šoļošana

(arī parastā), gan vēl mazpazīstams sporta veids — braukšana ar invalidu ratiņiem.

Ceturtdiena (23. augusts) būs veltīta futbolam. Līvānu stadionā varēs vērot novada 2001. gada futbola čempionāta finālsacensības. Pulksten 17.30 spēle par 7.-8. vietu, 18.30 spēle par 5.-6. vietu, 19.30 spēle par 3.-4. vietu, 20.30 spēle par 1.-2. vietu.

Uzvarētāju apbalvošana paredzēta ap pulksten 21.30.

Piektdien (24. augustā) novada strībbola sacensības. Spēļu sākums pulksten 15.00 Līvānos, Lāčplēša ielā 28.

Galvenās sporta svētku aktivitātes un noslēguma pasākumi notiks **sestdien (25. augustā)** Līvānu stadionā. No pulksten 10.00 līdz 16.00 sporta draugus gaida visdažādākās

aktivitātes — ģimeņu sacensības, volejbols, virves vilkšana, armrestlings, šautriņu mešana, fisbija šķīvīša mešana un futbola elementi. Pulksten 15.00 būs iespēja vērot futbola spēli «Veterāni» — «Jaunie», bet pulksten 20.00 sāksies zaļumballe, kurā spēlēs grupa «Ķirmji» (lietus gadījumā dejas kultūras centrā).

G.Kraukle

LAUKSAIMNIEKIEM

Rāmavā — viss lauku sētai

No 23. līdz 25. augustam no pulksten 10.00 līdz 17.00 izstāžu kompleksā Rāmava notiks ikgadējā lauksaimniecības izstāde, kas šogad būs veltīta lauku vides sakārtošanai un uzlabošanai. Izstādē «Lauku sēta 2001» būs iespēja aplūkot, kā bez lieliem izdevumiem veikt apkārtējās vides sakopšanu un iekārtošanu. Paraugam ir izveidots iekārtots lauku sētas modelis. Savukārt vietējo pašvaldību uzņēmumu interesi varētu piesaistīt izstāde «Transports un ceļi 2001», kurā tiks demonstrēti biomaslīnātāji, kokskaidu un atkritumu degļi katlumājām, ceļmalu plaužmašīnas un cita tehnika. Būs apskatāmi arī Latvijas zemnieku pašgatavoti agrēgāti.

Pārskats par izmaksātajām subsīdijām Preiļu rajonā

Visvairāk brūnaļu tur Saunas pagastā

Par šajā pagastā pārraudzībā esošajām govīm valsts Saunas zemniekiem septiņos mēnešos bija pārskaitījusi 7425 latus. Daudz neatpaliek arī Riebiņu pagasts (Ls 7315), Galēnu pagasts (Ls 7095) un Rožkalnu pagasts (Ls 6545). Rožupes piensaimnieki subsīdijās šogad ieguva 4840 latus, Upmalas — 4235 latus, Rudzātos par pārraudzībā esošām govīm izmaksāti 3190 lati, Stabulnieku pagastā — 2420 lati, Līvānu novada Turku pagastā — 2310 lati, Vārkavas pagastā — 2145 lati, Sutru pagastā — 1705 lati, Siļukalna un Rušonas pagastā — katrā 1485 lati, Preiļu novada Aizkalnes pagastā — 1375 lati, bet Preiļu pagastā — 1265 lati. Jersikieši saņēmuši 1320 latus, Pelēču pagasta zemnieki —

880 latus, Aglonas — 55 latus. Silajāņu pagastā neviens par slaucamajām govīm subsīdijas nav saņēmis. Kopā rajonā — 57 090 lati.

Tehnikas iegādē līderi Stabulnieku pagasts

Par šogad iegādāto lauksaimniecības tehniku vislielākās subsīdijas saņēmis Stabulnieku pagasts — Ls 10 408. Jaunu tehniku salīdzinoši daudz pirkuši arī Rudzātu pagasta zemnieki, kas subsīdijās par to saņēmuši Ls 6901, un Rožkalnu pagasta zemnieki — Ls 6888. Sutru pagasta zemniekiem par tehniku atmaksāti 4330 lati, Galēnu — 3140 lati, Vārkavas — 1919 lati, Rožupes — 1716 lati, Aglonas — 1343 lati, Saunas — 948 lati, Rušonas — 942 lati, Līvānu novada Turku — 752 lati, Upmalas — 726 lati, Pelēču — 330 lati. Tehnika

šogad nav subsidēta nevienam Preiļu novada, Jersikas, Riebiņu un Silajāņu pagasta zemniekam. Kopumā šajā nolikumā rajona lauksaimnieki saņēmuši 40 523 latus.

Linu lauki — retums

Subsīdijas par līnēm šogad saņēmuši tikai Galēnu pagasta zemnieki — 760 latus, citos pagastos tos vai nu vispār neaudzē vai kultivē nelielās platībās. Griķi ir populārāki, taču arī tikai atsevišķos pagastos. Subsīdijas šogad maksā, ja griķi un eļļas augi iesēti vismaz 15 hektāru platībā. Arī griķkopība visstabilākā šobrīd ir Galēnu pagastā — subsīdijās saņēmti 650 lati, Aizkalnes pagastā šī summa ir 405 lati, bet Vārkavas pagastā 212 lati. 195 latus par griķiem saņēmuši Sutru pagasta zemnieki, 140 latus Siļukalna, 45 latus Rožupes, bet 8 latus Riebiņu pagasta zemnieki. Kopumā par griķiem Preiļu

rajons saņēma 1655 latus, «Novadnieku» informēja Dienvidlatgales reģionālajā lauksaimniecības pārvaldē.

Šķirnes zālāju sēkla realizēta četros pagastos

Uz subsīdiju veidu par zālāju šķirnes sēklas realizāciju var pretendēt tie šķirnes sēklu audzētāji, kas 2001. gada I pusgadā realizēja pašaudzētu sēklu, sākot ar izlases un beidzot ar sertificētām šķirnes sēklām. Mūsu rajonā šogad šāda veida subsīdijas saņēmuši sēklaudzētāji četros pagastos. Visvairāk realizējuši Saunas pagasta zemnieki, saņemot subsīdijās 3650 latus, Galēnu pagasta zemnieki ieguva 3360 latus, Siļukalna zemnieki — 2280 latus, Rožupes zemnieki — 840 latus. Kopumā — 10 130 latus.

G.Kraukle

Ogulāju raža novākta, bet...

Šī gada raža novākta, jau tagad jāsāk domāt par nākamā gada ražu un krūmu veselīgumu. Šajā sezonā ogulājos dažviet stipri izplatījās miltrasa, rūsas, iedegas un lapu plankumainība, arī ogas bojāja kausiņrūsa un miltrasa. Vēlams savākt slimās nobirušās lapas, novākt inficētās ogas, izgriezt nokaltušos stiklsparņu bojātos zarus un iznīcināt. Vajadzētu arī ap krūmiem uzrakt, irdināt apdobs, tā daļēji var iznīcināt kaitēkļu kāpurus un augsnes virskārtā esošos slimības iedīgļus.

Pēc ražas novākšanas miglo ar 1% Bordo šķīdumu. Plankumainību un stabiņrūsu apkarošanai apsmidzina krūmus un augsni zem krūmiem pēc lapu nobiršanas rudenī ar 1% vara vitriola šķīdumu vai upenes, jānogas, ērkšķogas ar Efektoru vai upenes ar Topāzu.

Miltrasu ierobežošanai pēc ražas novākšanas var lietot Bailetonu, Tiovitu. Upenēm izgriež ar miltrasu bojātos dzinumus galus un sadedzina.

Iedegu un plankumainību ierobežošanai upenes, jānogas un ērkšķogas var miglot ar Čempionu.

Ja pēc ražas novākšanas vēl turpina bojāt ogulāju laputis, ērkšķogulāju sprizmeša vai zāglapšu kāpuri, tad ir jāizdara smidzinājums ar kādu no insekticīdiem. Pēc ražas novākšanas jāveic ogulāju rudens mēslošana. Lietojot ķīmiskos augu aizsardzības līdzekļus, stingri jāievēro lietošanas noteikumi.

Ja nevēlas lietot ķīmiskos augu aizsardzības līdzekļus, miltrasu ierobežošanai var izmantot koku pelnus, zem katra krūma sekli, vienmērīgi iestrādā 200-300 g pelnu, tie daļēji ierobežos slimību izplatību. Vēl var izmantot ziepju un kalcinētās sodas šķīdumu.

Anita Trūpa,
VAAD Latgales reģionālās nodaļas
Augu aizsardzības un karantīnas
daļas speciāliste

Lauksaimniecība mīņājas uz vietas

Zemkopības ministrija (ZM) Lauksaimniecības gada ziņojumā šogad pirmoreiz vērtējusi, cik liela atdeve bijusi valsts sniegtajam atbalstam konkrētai nozarei. Pozitīvas tendences ZM saskata tikai divu nozaru attīstībā. Cukurbiešu ražošanā, kur attīstība virzīta uz platību palielināšanu, kā arī liellopu gaļas ražošanā, jo nozare stabilizējusies, turklāt tā spēj ražot arī, samazinoties valsts atbalstam.

Nozare veic sociālās palīdzības funkcijas

Būtiskas izmaiņas lauksaimniecības nozarē kopumā nav jau vairākus gadus. Pārmaiņas laukos norit ļoti lēni, jo aizvien nav risinājuma vienai no lielākajām problēmām — dot vismaz minimālu iztikšanu laukos dzīvojošajiem.

Alternatīvas nodarbošanās iespējas laukos ir nelielas, trūkst arī būtisku investīciju. Līdz ar to lauksaimniecība valstī drīzāk ir sociālās palīdzības dienests nevis nozīmīga ražojoša tautsaimniecības nozare. Kopā lauku teritorijā dzīvo trešdaļa iedzīvotāju, kuri tieši vai netieši ir saistīti ar lauksaimniecisko ražošanu. Zema darba ražīgums un mazie ienākumi negatīvi ietekmē lauku iedzīvotāju sociālo un ekonomisko attīstību, izglītības līmeni. Tas nesekmē ražošanas modernizāciju un veicina jauno iedzīvotāju izceļošanu no lauku teritorijām. Lauksaimniecības attīstību kavē arī zemās iepirkuma cenas augstas kvalitātes produktiem, ko lielākoties nosaka ārvalstu subsīdētās produkcijas imports. Konkurētspējīgu saimniecību Latvijā joprojām ir ļoti maz.

Vislabāk klājās Lietuvā

Salīdzinot Baltijas valstis, ZM secina: visās trijās val-

stīs pērn novērotas manāmas nozares atkopšanās tendences pēc 1998. gadā pārdzīvotās Krievijas krīzes. Taču runāt par būtiskām pozitīvām izmaiņām un attīstības tendencēm vēl esot pārāgri. Lauksaimnieciskajai ražošanai vislielākā nozīme ir Lietuvas tautsaimniecībā. Turklāt šī valsts daudz vairāk nekā citas spējis eksportēt savu lauksaimniecības produkciju. Kopumā gan visās Baltijas valstīs jau ilgāku laiku vērojama lauksaimniecības produkcijas ražošanas samazināšanās. Pērn, salīdzinot ar gadu iepriekš, gan bija vērojams neliels pieaugums, taču tas nav uzskatāms par būtisku.

Vērtē atbalsta lietderīgumu

Iepriekš ministrija jau vairākus gadus deklarējusi, ka, ņemot vērā nelielo valsts iespēju sniegt palīdzību zemniekiem, tā atbalsta konkurētspējīgu saimniecību veidošanu. Bez atzinīgā cukurbiešu un liellopu gaļas ražo-

tāju novērtējuma par nozārēm ar labām attīstības iespējām tiek uzskatīta piensaimniecība, kurā investīcijas var atmaksāties ilgā laika posmā, kā arī graudaugu ražošanu, kurā veiktie lielle ieguldījumi tiek uzskatīti pat par «ekonomisku grūdienu». Pērn graudu audzētāji pirmo reizi varēja saņemt tiešos hektārmaksājumus par apsaimniekotajām platībām.

ZM uzskata — konkrētāk būtu nepieciešams izvērtēt valsts atbalsta piešķiršanas lietderību dārzena audzēšanai (citā gada ziņojuma nodaļā gan tiek uzsvērtas šīs nozares lielās nākotnes perspektīvas), jo konkurence palielinoties minimāli, bet ražība strauji sarūkot. Savukārt nelielais ražotāju skaits stiprinot bažas par iespējamu tirgus monopolizēšanos.

Līdz ar dārzeņiem arī cukurgāļas ražošanu iekļuvusi nozaru lokā, kas, pēc ZM ieskatiem, jāvērtē papildus, jo arī tās ražošanas apjomi samazinoties.

Saīsināti no laikraksta «Diena»

Tirgus ziņas (Ls)

	Līvānos	Preiļos
Krējums (l)	0,90-1,0	—
Biezpiens	0,60	—
Kāposti	0,10	0,10
Skābēti kāposti	0,35	0,35
Burkāni	0,10-0,20	0,10-0,35
Bietes	0,15-0,25	0,25-0,30
Vārdas bietes	0,30	0,30-0,40
Kartupeļi	0,07-0,12	0,10-0,20
Sīpoli	0,25	0,25-0,30
Kiploki (gab.)	0,08	0,05-0,10
Tomāti	0,40-0,50	0,40-0,55-0,60
Gurķi	0,20-0,25	0,15-0,25
Kabači (kg)	0,20	0,25 (0,15-0,25 gab.)
Melnie rutki	—	0,30
Puravi	—	1,0
Baklažāni	—	1,0
Puķkāposti	—	0,40
Kāji	—	0,30
Kolrābji	—	0,30
Mellenes	0,40	—
Brūklenes	0,50	0,60
Plūmes	0,50	0,50-0,80
Bumbieri	0,20-0,30	—
Paprika	0,80-1,20	1,0
Gailenes	0,50 (l)	1,20 (kg)
Āboli	0,20	0,20
Cūkgāļa		
Šķiņķis	1,80-1,90	—
Kakla karbonāde	1,90	—
Karbonāde	2,50	—
Aknas	1,30	—
Speķis	1,20	—
Žāvēts speķis	1,60-1,80	—
Kārtaine	1,50	—
Kauli	0,50-0,80	—
Kājas	0,40	—
Stilbi	0,70	—
Ribiņas	0,80-1,30	—
Galva	0,60	—

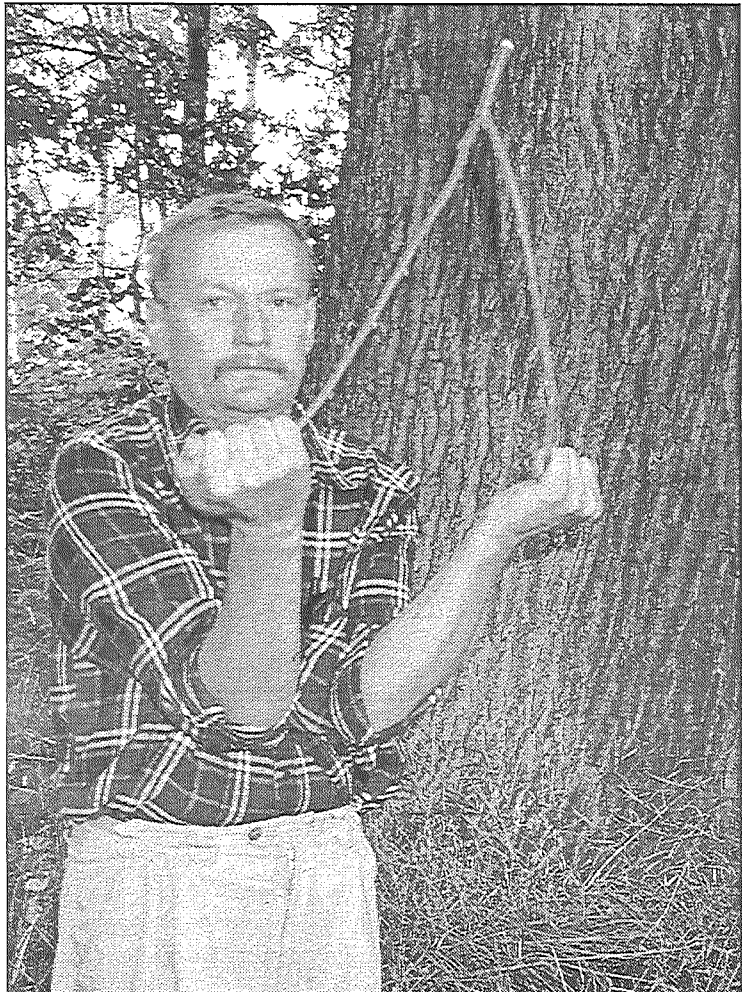
Sagatavoja G.Kraukle

NEPARASTAIS MUMS APKĀRT

Šodien pat skolas bērni ģeogrāfijā mācās, ka visa zemeslode sastāv no vairākām lielām plātnēm, kas laika gaitā lēnām, bet pamatīgi «grozās» un cenšas ierīkoties ērtāk. Neapskauzams ir to valstu liktenis, kam «laimējies» atrasties vietās, kur šie bloki saskaras un lūst. Tad, kad tie sāk «grūstīties» un bidās viens otram virsū, saduras vietā izceļas zemestrīces, atdzīvojas spēcīgi vulkāni un notiek visādas kataklīzmas. Paskatoties pasaules tektoniskajā kartē, kurā parādītas šīs plātnes, redzam, ka

Latvija, paldies Dievam, uz sava bloka ērti ierīkojusies drošā vietā, un pavisam vājā zemes drebināšanās reizēm to saniedz tikai kā tāls atspulgs no globālām plātņu sadursmēm. Bet zemeslodes nemierīgās uzvedības dēļ tās garozā viscaur, arī pie mums, radušās plaisas, caur kurām izlādējas spriegums. Tās ir pazīstamas ar vārdu *ādere*. Sensenā pagātnē pa tām ir plūduši zemeslodes iekšienē esošie termālie šķidumi, kas vēlākā laika gaitā sastinguši un tapuši par vērtīgiem metāliem.

Pazemes upes un cilvēks starp tām

● Preiļu parkā Aloizis Ručs uzskatāmi demonstrēja patiesību par ozolu un āderu saderību. Lazdas rikstīte rikstnieka rokās liecās, norādot uz āderu krustpunktu.

Mūszemītē dārgmetālu dzīslas tā kā nebūtu atrastas. Toties jo bagātīgi esam apdāvināti ar ūdens āderēm. Jau kopš seniem laikiem cilvēki ievērojuši, ka vienā vietā koki aug labāk, citā nikuļo, ka dzīvnieki izvēlas noteiktas vietas, ka viena aka ir bagāta ar ūdeni, bet citā ar spaini jāgrābstās pa smiltīm. Senči izvairījās celt mājas uz āderēm. Viņi nojauta, ka tās ietekmē viņu veselības stāvokli. Lai izvairītos no āderu ietekmes, prasīja padomu cilvēkiem, kam piemita spējas noteikt šo apakšzemes upju atrašanās vietas. Padomju laikos šāda individuāla āderu noteikšana tika uzskatīta bezmaz vai par burvestību, šamanismu, par antizinaatnisku un noliegta kā viss, kas bija neizpētīts, svešs un nezināms.

Viens no šādiem cilvēkiem — rikstnieks — dzīvo tepat starp mums, Preiļos. SIA «Celmeņi ASK» līdzīpašnieks Aloizis Ručs, inženieris mehāniķis ar augstskolas diplomu, ir apveltīts ar spējām noteikt āderu atrašanās vietas un pat to dziļumu.

— Kas ir āderes un to strāvums?

— Tā ir Mēness enerģija, kas atdota zemei un zemūdens upēm, — teica Aloizis Ručs.

— Saule valda virs zemes, bet Mēness — zemzemē. Tāpat kā upes ir virs zemes, tāpat arī pazemē. Lielākas, mazākas. Tās sauc par āderēm. No šīm pazemes

upēm enerģija izplūst un ceļas uz augšu. Reizēm pazemes upes iztek arī virszemē, un kļūst par avotiem.

— Kas var iemācīt kļūt par rikstnieku?

— To iemāca dzīve. Nevienā skolā šīs zināšanas nevar iegūt. No katriem simts cilvēkiem trijiem ir spējas noteikt pazemes āderes, bet bieži vien viņi par šīm spējām nemaz nezina.

Mani rikstniecība ieinteresēja ļoti sen. 1968. gadā kādā lauku kalendārā atradu mazu rakstiņu par rikstniecību, padomus, kā ar rikstīti strādāt. Sāku mēģināt. Izdevās. Es sapratu, ka man ir šīs spējas, bet citi tam neticēja. Studējot Lauksaimniecības akadēmijā, man izdevās sastapties ar šīs lietas fanātiķiem. Pamazām sāku praktizēties āderu noteikšanā pirms aku rakšanas. Sievas vecākiem bija vasarnīca Plakanciēm pie Rīgas. Tur ir milzīgs vasarnīcu rajons. Daudzi vēlējās izrakt akas un aicināja palīdzēt atrast vietu, kur būtu bagātīgs ūdens krājums.

Vairāk nekā divi tūkstoši aku ir izraktas pēc mana ieteikuma. Ir bijuši arī kuriozi gadījumi. Kāda iedzīvotāja mūsu pašu rajonā raka aku desmit gadus pēc tam, kad es biju noteicis āderi. Ūdens nebija. Viņa ataicināja mani un izteica pārmetumu. Ieraudzīju, ka pa šo laiku pie kaimiņiem izrakts liels diķis. Tas bija pārrāvis āderi.

Ļoti bieži mani aicina noteikt vietu jauncelāmām ēkām.

● Muižu plānojumā āderu atrašanās vietas ievērotas ļoti strikti. Kopā ar Aloizu Ruču apmetot riņķi ap veco Preiļu pili, vērojām, ka rikstīte viņa rokās pat neiedrebējās. Foto: M.Rukosuļevs

— Kā jūs sajūtat āderi?

— Ļoti stingri turot rikstīti, rokās rodas divaina sajūta. It kā strāva izplūst caur rokām. Armijas gados dienēju par sapieri, meklēju minas Baltkrievijā. Šajā laikā, minām sprāgstot, aizgāja bojā 36 cilvēki. Viņiem nebija tādu jušanas spēju un pat ar minū meklētāju nevarēja noteikt spridzekļa atrašanās vietu. Mani izglāba tas, ka bistamās vietas spēju sajūst.

— No kāda koka jābūt rikstītei? Vai ir svarīgs tās lielums?

— Rikstītei jābūt žaklītes formā. Un no koka. Daži izmanto metāla stieplītes, bet esmu pārliecinājies, ka tās nedarbojas precīzi. Vislabāk der ceriņš un ieva, arī lazda. Var izmantot egles, bērza, apses zaru. Svarīgākais ir nevis koks, bet zara veidojums. Tā formai un roku saliekumam kopā jāveido rombs, kas ir Mēness simbols.

Rombs uzņem Mēness enerģiju. Es pat varu pats papildināt savu enerģiju no Mēness. Tas jādara noteiktos periodos. Ir melnā un baltā Mēness enerģija. Ļauni cilvēki melno enerģiju izmanto buršanai, bet labi cilvēki darbojas ar balto enerģiju un ar tās palīdzību dara labus darbus. Es palīdzu cilvēkiem, dažos gadījumos varu dziedināt. Varu noņemt sāpes mugurā, galvas sāpes, palīdzu tikt vaļā no nelabas dūšas. Varu noteikt slimības vietas. Ja tuvinu rokas cilvēka ķermenim, tad sajūtu viņa sāpošās vietas. Protams, es neesmu ārsts un nepasaku, kā slimību ārstēt, bet informēju, ka te viņam kaut kas nav kārtībā.

— Vai āderu tiklojums ir vienmērīgs? Vai arī tajās ir paisums un bēgums kā virszemes okeānos?

— Nē. Ir vietas, kur āderes atrodas ik pēc sešiem metriem. Bet, piemēram, Jersikas pagastā melioratoru vasarnīcu teritorijā at-

rodamas tikai divas āderes 150 metru attālumā viena no otras. Ir atrodami arī veseli pazemes ezeri. Tādu esmu uzgājis vasarnīcu rajonā pie Eikša ezera.

Ir tā saucamās pulsējošās āderes, kurās ūdens pa laikam pazūd un atjaunojas. Varbūt to var nosaukt par paisumu un bēgumu.

— Vai pazemes upju izvietojums saistīts ar virszemes upju atrašanās vietām?

— Ādere iet pa ūdens nesošo slāni, pa cietu pamatu. To labi var redzēt, rīkot akas. Kad tiek līdz ūdeni nesošajam slānim, tas izsitas pat ar tādu kā mutuli.

Par āderu esamību ļoti daudz liecību sniedz daba. Ja uzmanīgi pavēro apkārtni, var saprast, kurā vietā meklējama ādere. Virs tām ļoti labprāt aug nātres. Ozoli aug uz āderēm vai to krustpunktā. Ne visai sen noteicu āderes Anspokos. Vienā vietā aug četri ozoli, un tie visi atrodas uz āderēm. Ozoliem vajadzīga āderu enerģija, tāpēc tie aug spēcīgi un dzīvo ilgus gadus. Bet augļu kokiem tās nepatīk. Ābeles neražo ābolus. Tās ātrāk izsalst, kokiem piemetas vēzis, stumbri plaisā. Bet, piemēram, dienvienu augļukoki — aprikozes, plūmes, saldīte ķirši — gan labprāt aug virs āderēm, jo tas palīdz pārciest mitruma trūkumu. Tie izaug milzīgi, bet mazražīgi.

Ēku sienām, kas atrodas virs āderēm, piemetas pelējums, mūra sēnīte, brants.

Cilvēku veselību ādere iespaido ļoti negatīvi. Ilgstoši virs tām dzīvojot, cilvēkam piemetas dažādas slimības — radikulīts, reimatisms un citas. Pat miegs virs āderes ir nemierīgs. Arī lopiņi slimo. Govis nestāv mierā un ir grūti izslaucamas. Bet kaķi labprāt guļ virs āderēm. Arī stārķi ierīko ligzdas virs āderēm. Tāpat zirgi pret āderēm ir mazāk jutīgi, bet cūkas tās izjūt ļoti stipri.

Tie, kas ir dzirdējuši par āderu negatīvo ietekmi, bieži mani lūdz viņu dzīves un darba vietās noteikt šo negatīvo starojumu. Pēc mana ieteikuma ir pārvietoti rakstāmgaldi vienā otrā Rīgas ministrijā un arī mazāku iestāžu kabinetos.

Diemžēl nelielā pilsētas dzīvoklītī gultu pat lāgā nav kur pārvietot, ja zem mājas gadījušās vairākas āderes.

— Bet, ja cilvēks dzīvo, teiksim, piektajā stāvā, un zem viņa dzīvokļa kārtām ir vairāki dzelzsbetona paneļi, zem pirmā stāva — pagrabs ar ūdens un kanalizācijas caurulēm? Vai arī daudzstāvu namos ir jūtams āderu starojums?

— Tas nesamazinās, plūstot cauri visiem dzelzsbetona blokiem. Ir dzirdēti visādi ieteikumi āderu starojuma aizturēšanai. Vajagot zem gultas likt melnu plēvi, papardes vai spoguļus un ko tikai ne. Bet tās ir muļķības. Tas nelīdz. Āderēm ir ļoti spēcīga enerģija.

— Kādā dziļumā tās atrodas?

— Āderes var būt triju, sešu, divpadsmit metru dziļumā. Vislabākais un visgaršīgākais ūdens ir tajās, kas atrodas sešu līdz astoņu metru dziļumā.

— Vai rikstnieku ir daudz un vai jūs ar viņiem kontaktējaties?

— Ļoti maz un satīties ar viņiem neiznāk. Arī savā izdevumā mums nav. Reizēm gadās kāds raksts presē. Izlasu ar interesi, bet neko jaunu tas nedod. To visu jau sen zinu.

— Vai varat savas rikstnieka zināšanas nodot citiem?

— Esmu daudziem to mācījis, bet, ja viņiem pašiem nav tādu spēju, tad nekas nesanāk. Es gan varu ar savu enerģiju uzlādēt citu cilvēku. Paturu viņu roku, un rikstīte sāk liekties. Bet šī enerģija ātri pazūd.

L.Rancāne

INFORMĀCIJA, KONKURSS

Valsts kase noslēgusi līgumu par pensiju līdzekļu pārvaldišanu

6. augustā Valsts kase un Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra (VSAA) ir noslēgušas līgumu par valsts fondēto pensijas shēmas (2. pensiju līmenis) līdzekļu pārvaldišanu.

Līgums būs spēkā līdz 2002. gada 31. decembrim — līdz šim termiņam 2. līmeņa līdzekļus pārvaldīs tikai Valsts kase, savukārt pēc tam otrā līmeņa dalībnieki paši varēs izvēlēties savu līdzekļu pārvaldītāju.

Valsts kase uzņemas līdzekļu ieguldīšanu un pārvaldišanu veikt vienā ieguldījumu plānā, šķirti no citiem aktīviem un ar vienu noteiktu investīciju politiku atbilstoši ieguldījumu plāna prospektam. Šie prospekti būs pieejami visās VSAA filiālēs, vēlāk tur varēs ie-

pazīties ar Valsts kases gatavotajiem gada un ceturkšņa pārskatiem par fondēto pensiju kapitāla pārvaldišanu, kā arī ar pēdējiem ziņojumiem par ieguldījuma plāna ceturkšņa rezultātiem.

Valsts kase ir noslēgusi līgumu ar «Merita Bank» (Nordea), kas uzvarēja izsolē un kļuva par pensiju otrā līmeņa līdzekļu turētājbanku. Otrais pensiju līmenis paredz, ka daļa no katras personas sociālajām iemaksām vecuma pensijai ar līdzekļu pārvaldītāju starpniecību tiek ieguldīta finansu un kapitāla tirgū, lai nodrošinātu šī uzkrājuma iespējamu peļņu un vērtības pieaugumu. Personām līdz 30 gadiem dalība 2. līmenī ir obligāta, bet tie, kas vēl nav sasnieguši 50 gadu vecumu var pievienoties brīvprātīgi, piesakot savu daļu VSAA filiālē.

Kādas funkcijas būs turētājbankai

Pensiju sistēmas otrajam līmenim valstī ir jau 258 000 dalībnieku. Ir izraudzīta 2. līmeņa naudas turētājbanka, tādēļ iepazīstinām ar tās uzdevumiem, pienākumiem un atbildību.

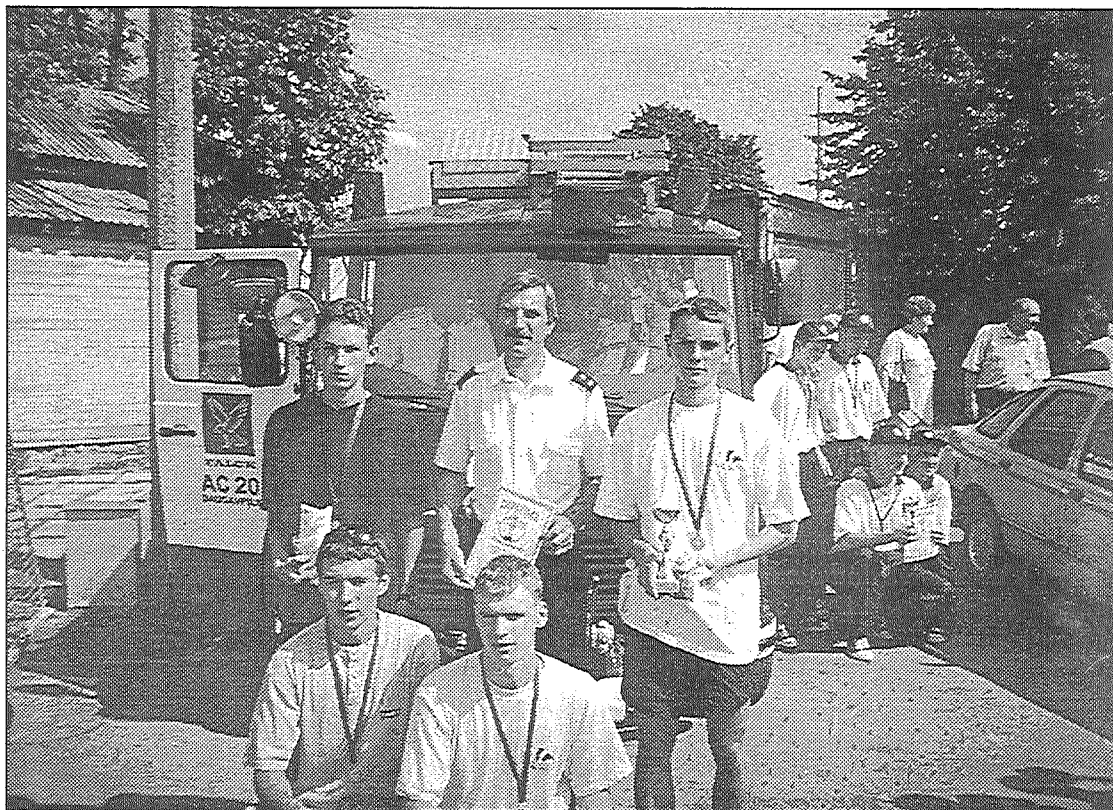
Par turētājbanku apstiprināta Ziemeļvalsts banku koncernā ietilpstošā «Merita Bank», kurai ir filiāle Rīgā. Banka piedāvā pensiju sistēmas līdzekļus apkalpot bez maksas.

Turētājbankas pienākums ir sekot, lai Valsts kase ievēro MK noteikumus, normatīvo aktu un līgumu prasības attiecībā uz pensiju sistēmas 2. līmeņa ieguldījumiem. Par turētājbankai zināmo Valsts Kases rīcību, kas ir pretrunā

ar noteikumiem, tai nekavējoties jāziņo Finanšu ministrijai un VSAA. Turētājbankas darbību uzrauga Finanšu kapitāla tirgus komisija. Ja turētājbanka ar nolūku vai neuzmanības dēļ ir pārkāpusi MK noteikumus, citus normatīvos aktus, tai zaudējumi pilnā mērā jāatlīdzina gan sistēmas dalībniekiem, gan Valsts kasei un trešajām personām. Turētājbankai ir tiesības veikt starpniekdarbību finansu tirgū. Šīs bankas kapitāls vismaz trīs reizes pārsniedz likumdošanā noteiktā bankas minimālā dibināšanas pamatkapitāla apmēru.

Pēc Labklājības ministrijas materiāliem sagatavoja G.Kraukle

Preiļu jaunieši veiksmīgi startēja ugunsdzēsēju sporta sacensībās

● Kaspars Kažemāks, Māris Cibulis (pirmajā rindā), Lauris Repša un Juris Nikiforovs (otrajā rindā) kopā ar komandas treneri — Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Preiļu nodaļas priekšnieku Edmundu Boreiko (centrā) pēc apbalvojumu saņemšanas.

10. augustā ar diplomiem un bronzas medaļām par iegūto trešo vietu no Daugavpils atgriezās Preiļu jauno ugunsdzēsēju komanda. Prieks bija dubults, jo preiļieši ugunsdzēsības sporta sacensībās «Vorobjova piemiņas kauss» piedalījās pirmo reizi.

Kā «Novadniekam» pastāstīja Preiļu rajona brīvprātīgo uguns-

dzēsēju biedrības priekšsēdētājs Bonifācijs Kļavinskis, Daugavpili «Celtņieka» stadionā bija sapulcējušās 38 komandas no Latvijas, kā arī ciemiņi no Lietuvas. Sacensībās bija jāveic 4x100 metru stafete ar dažādu šķēršļu pārvarēšanu, degošas mašīnas dzēsšanu, ugunsdzēsības šļūteņu savienošanu un citiem uzdevumiem. Speciālisti vērtē, ka stafete bijusi visai sarežģīta un smaga. Preiļu puīši tikai vienu sekundi zaudēja

valsts izlases dalībniekiem, parādot patiešām lielisku fizisko sagatavotību. Diemžēl šoreiz nedaudz pievīla zināšanas tehniskajos jautājumos.

B.Kļavinskis izteica pārliecību, ka nākamreiz Preiļu Valsts ģimnāzijas puīšiem veiksies vēl labāk, kā arī pateicās viņu skolotājiem un vecākiem par atbalstu un palīdzību.

L.Kirillova

Jauniešus aicina piedalīties Zemessardzes 10 gadiem veltītā konkursā

Pirms 10 gadiem — janvārī un augustā, Latvijā bija bariķu laiks, kad vīri aizstāvēja valsts neatkarību. Tieši tad īpaši bija jūtama visas tautas un sabiedrības vienotība, un tieši tad dzima Latvijas Republikas Zemessardze. 1991. gada 23. augustā, kā viens no pirmajiem atjaunotās Latvijas Republikas likumiem tika pieņemts «Likums par Zemessardzi». Tas nosaka, ka Zemessardze ir brīvprātīgs militarizēts sabiedrības paš aizsardzības formējums, lai iesaistītu Latvijas Republikas pilsoņus valsts teritorijas un sabiedrības aizsardzībā. Išā laikā Latvijas rajonos un pilsētās sākās aktīva brīvprātīgo reģistrācija. Līdz 1991. gada decembrim 35 bataljonus bija iesaistījušies ap 10 000 cilvēku.

Šobrīd Zemessardze ir lielākā Nacionālo bruņoto spēku struktūra, tās rindās ir ap 16 tūkstoši zemessargu, kas zvērējuši, netaupot savus spēkus un dzīvību, aizsargāt Latvijas tautu, valsti un tās neatkarību. Zemessardzi veido piecas brigādes, kas formētas Vidzemē, Latgalē, Kurzemē un Zemgalē, bet pirmā brigāde ietver Rīgu un rajonu. Zemessardzes Latgales novada 3. brigāde veidota, apvienojot sešus bataljonus.

Vai šobrīd sabiedrība ir vienota, kāda ir tās attieksme pret valsts svētuma simboliem, armiju, vai ir dzīvs patriotisma gars? Lai rastu atbildes uz šiem jautājumiem un veicinātu saikni starp sabiedrību un Zemessardzi, Zemessardzes 3. brigādes štābs aicina jauniešus vecumā no 12 līdz

20 gadiem piedalīties Zemessardzes desmitgadei veltītā konkursā.

Mērķis un uzdevumi

Izzināt sabiedrības domu (atsauksmes) par Zemessardzi.

Veicināt savstarpēju sapratni, saikni starp sabiedrību un Zemessardzi.

Laiks, vieta

Konkurss notiks no š. g. 10. augusta līdz 25. augustam.

Darbus iesūtīt:

Brīvības ielā 47, Rēzeknē, LV-4600.

Zemessardzes 3. Latgales novada brigādes štābā S-5 daļai.

Telefons izziņām: 46 22619.

Dalībnieki

Jaunieši un jauniešes vecumā no 12 līdz 20 gadiem.

Konkursa noteikumi

Katrs dalībnieks var iesūtīt 1 zīmējumu un 1 rakstisku sacerējumu vai dzejoļi par tēmu, kas saistīts ar Zemessardzi.

Zīmējumi A4 formātā. Iesūtīt A4 formāta aploksnēs. Zīmējuma otrā pusē jānorāda autora vārds, uzvārds, adrese, kontakt-telefons, pilni gadi.

Sacerējumi drukātā tekstā vai labi salasāmā rokrakstā. Darba beigās jānorāda autora vārds, uzvārds, adrese, telefons, pilni gadi.

Konkursa rīkotāji patur tiesības darbus uzlikt apskatei un publicēt pēc saviem ieskatiem. Darbi nevar būt kopēti, pārzīmēti, pārrakstīti no citiem autoriem.

Darbi, kuri nebūs saistīti ar doto tēmu, netiks vērtēti. Šaubu gadījumā pastāv iespēja uzvarētāju

darbu autoru prasmi pārbaudīt komisijas klātbūtnē.

Vērtēšana un apbalvošana

Darbus izvērtēs speciāli izveidota komisija.

Tiks vērtētas divas vecuma grupas — no 12 līdz 15 gadiem, un no 16 līdz 20 gadiem.

Dalībnieku vecumu nosaka uz 2001. gada 25. augustu. Vērtēsies atsevišķi zīmējumi, sacerējumi vai dzejoļi.

Ar diplomiem un vērtīgām balvām tiks apbalvoti 3 labāko darbu autori katrā vecuma grupā.

Autoru darbi tiks izstādīti Zemessardzes 3. Latgales brigādes un bataljonu štābos.

**Diāna Selecka,
ZS 3. brigādes
Civilmilitārās sadarbības
speciāliste**

Desām un gaļas konserviem jābūt klāt arī gaļai

Izrādās, ka līdz šim gaļas definīcija Eiropas Savienībā ir bijusi diezgan izplūdusi. Apsolītā gaļas klātbūtne etiķetēs uz tādiem gaļas izstrādājumiem kā ceptai gaļai, gataviem gaļas ēdieniem un gaļas konserviem var būt maldīga.

Pēc vienīgās ES spēkā esošās gaļas definīcijas nav nekādu atšķirību starp muskuļu gaļu, taukiem un subproduktiem. Pircējam izpratne par gaļu ir krietni konkrētāka. Tāpēc Eiropas Komisija ir precizējusi gaļas definīciju, kas būs jāievēro uz etiķetēm, norādot gaļas saturu.

Rinda dalībvalstu nevarēja sagaidīt, kad EK atšķirs taukus no gaļas, un jau ir izstrādājušas pašas savus noteikumus gaļas satura uzrādīšanai uz to izstrādājumu etiķetēm.

JAUTĀJĀT — ATBILDAM

Vai piļu sezona visā Eiropā sākas vienlaikus?

— Vai piļu šaušanas sezona visā Eiropā sākas vienlaikus — 18. augustā?

Šis jautājums nav tikai ziņkārība par iespējam nometit pili ārzemēs. Tas ir jautājums par to, cik lielā mērā Eiropas Savienība regulē vietējos medniecības noteikumus. Putnu direktīva, par kuru Latvijas sarunvedējiem pašlaik notiek sarunas ar Eiropas Savienību, nosaka ne tikai medijamās un aizsargājamās sugas, bet arī kritērijus medību sezonas noteikšanai.

Zinot, ka Eiropas Justīcijas tiesa ir atzinusi Franciju par vainīgu par pārāk agri pasludinātu un pārāk vēlu noslēgtu piļu medību sezonu Sēnas grīvā, šķiet, bažām ir pamats. Tomēr minētā teritorija 2750 hektāru platībā ir īpaši aizsargājama, un tajā mīt daudzas aizsargājamās sugas, kas bija par iemeslu Eiropas Komisijas iesniegumam tiesai. Turklāt direktīvas

nosaka datumus, tajās noteiktie principi jāsteno katras valsts likumdošanā.

Šo jautājumu SESIC pārdresē ornitologam, bioloģijas zinātnu doktoram Otaram Opermanim.

«Sarunās ar ES ekspertiem

esam iepazīstinājuši ar medību sezonas noteikšanas praksi Latvijā, un nekādus iebildumus no Eiropas Komisijas neesam saņēmuši. Tās ir absolūtas muļķības, ja kāds domā, ka šī gada vēlāis medību sākums ir kaut kā saistīts ar ES,»

skaidro Otars Opermanis. «Katra valsts medību datumus nosaka pēc katras sezonas īpatnībām. To iesaka zinātnieki. Pēc vēlā šī gada pavasara sniega pīles vēlāk izvadāja savus bērnus, tāpēc 18. augusts ir noteikts kā medību sākumu.»

Valsts meža dienests noteicis šādus putnu rudens medību termiņus un kārtību: medību sezona pīlēm, laučiņiem, ūdensvistiņām un mērkaziņām ir no šī gada 18. augusta plkst. 16.00 līdz 30. septembrim (tikai sestdienās, svētdienās un trešdienās), bet no 1. oktobra līdz 30. novembrim — katru dienu. Viens mednieks vienā reizē drīkst nometīt ne vairāk kā piecas pīles.

Iestāšanās sarunu laikā par vides jautājumiem Latvija bija spiesta atteikties no vairākām prasībām, tai skaitā arī noteikt kraukli par medijamu putnu. Līdz šim kraukļa medīšana bija pielīdzināma žagatu un vānu medībām. Kraukļu skaits

pēdējos gados Latvijā pieaudzis no diviem līdz četriem tūkstošiem ligzdojošo īpatņu un ap 10 tūkstošiem ziemojošo putnu. Arī lūgtās rubeņu medības nav atļautas. Kāpēc to medības liegta?

«Rubeņus, tāpat kā medņus, būs aizliegts šaut riesta laikā. Rietumeiropas speciālisti nesaprot, ka, piemēram, krauklis bieži posta citu putnu ligzdas un ka kraukļu daudzumu vajadzētu kontrolēt,» skaidro Otars Opermanis. «Tomēr ES pieprasītais medību aizliegums pieļauj izņēmumu: ja putns rada zaudējumus, to drīkst nometīt. Tikai par katru nometīto putnu ir jāatskaitās, jāaizpilda noteikti dokumenti. Vides ministrijas dabas aizsardzības departamenta vecākais speciālists Vilnis Bernards gatavojas braukt uz Zviedriju, lai iepazītos, kā zviedri tiek galā ar birokrātisko procedūru. Jo tāda pati tā būs jāveic lūša nošaušanas gadījumā.»

TĒMA

Latvija — pircējs vai pārdevējs?

Par kandidātvalstu specializāciju ES kopējā tirgū

Kad tirgū ienāk jauns dalībnieks, pārējie cenšas noskaidrot: pircējs vai pārdevējs? Ko pirks un ko pārdos? Eiropas Savienība uz jaunpienācējiem raugās gan kā uz kopējā tirgus dalībniekiem, gan arī kā uz konkurentiem. ES statistikas birojs «Eurostat» izanalizējis potenciālo dalībvalstu tirdzniecības specializāciju.

Iepērk iekārtas, lai ražotu mēbeles

Lielākā daļa kandidātvalstu specializējoties dažādu rūpniecības preču ražošanā, piemēram, gatavo apģērbus un mēbeles, bet iepērk iekārtas un mašīnas, secina «Eurostat». Tātad galvenā iezīme kandidātvalstīm — orientēšanās uz precēm, kas prasa lielu darba ieguldījumu, un novēršanās no nozarēm, kas prasa lielus kapitālieguldījumus. Kandidātvalstis ir salīdzinoši neattīstītas mašīnbūvniecībā un transportēšanas iekārtu ražošanā.

Tikai atsevišķas izņēmuma valstis — Čehija, Slovākija, Ungārija, Slovēnija, Igaunija un Malta — ļauj runāt par specializēšanos rūpniecībā, kas prasa lielākus kapitālieguldījumus, ziņo «Eurostat». Ungārijā 2000. gadā rūpniecības izlaide pieauga par 21%, ko veicināja elektrisko un optisko ierīču, kā arī transportlīdzekļu pie-

prasījums ES. Arī Čehija, Slovākija un Slovēnija ražo ceļu satiksmes līdzekļus. Jāpiezīmē, ka, piemēram, «Volkswagen» investējis «Škodā» tikai tāpēc, lai izmanto tu kvalificēto, bet lētāko darbspēku. Tas arī dod pamatu eksportam uz ES valstīm un dod pozitīvu tirdzniecības bilanci šim trim Centrāleiropas valstīm. Ungārijā, Slovākijā un Slovēnijā minēto iemeslu dēļ automašīnas komplektē no importētajām detaļām.

Latvija un Igaunija visās šajās smagās rūpniecības nozarēs parādās ar vislielāko negatīvo bilanci, bet mūsu ziemeļu kaimiņi savu tirdzniecības bilanci uzlabo ar elektronisko detaļu ražošanu un iekārtu montāžu pēc tehnoloģiski augsti attīstīto skandināvu firmu pasūtījuma. Vairāk nekā 40% no visa Igaunijas eksporta veido Somijas un Zviedrijas kompāniju apakšuzņēmumu ražotās produkcijas eksports.

Latvijas plusi — kokmateriāls un apģērbi

Uz ES valstīm Latvija eksportē vairāk nekā pusi visu saražoto preču. Latvija no visām kandidātvalstīm izceļas ar absolūti augstāko rādītāju (iekšzemes kopprodukta procentos) vienā vienīgā jomā. Tas ir kokmateriālu eksports. No koka izgatavotās precēs — mēbeles — Latvijas tirdzniecībā ar ES ieņem sešpadsmit reizi mazāku īpatsvaru. Mēbeļu ražošanā

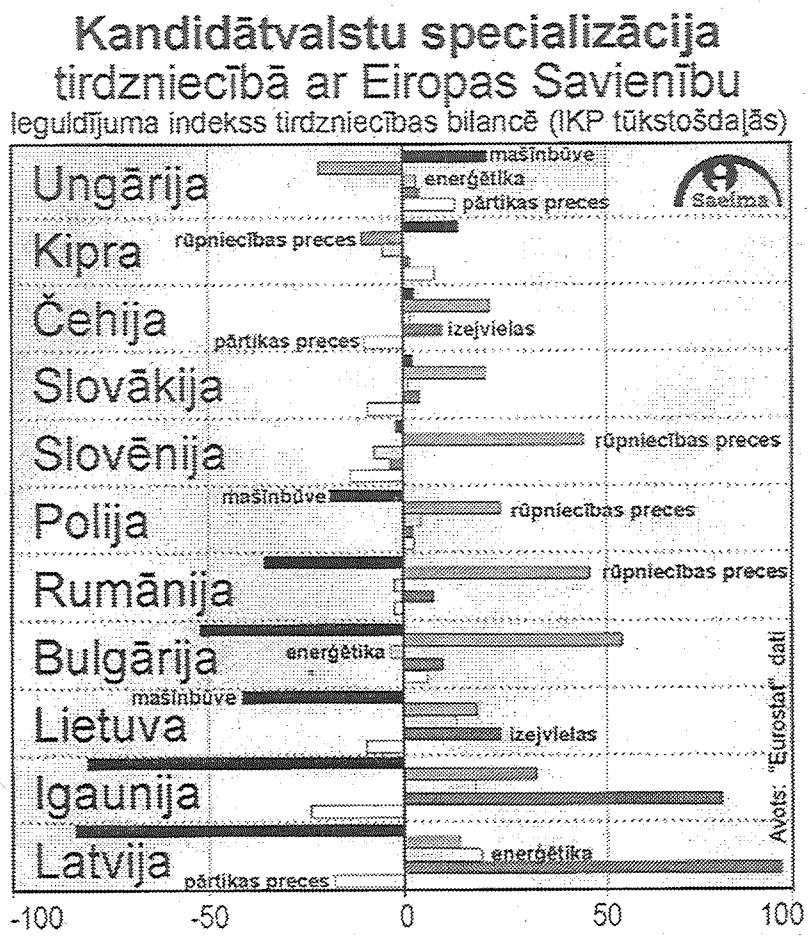
prasmīgāk specializējušies poļi, rumāņi, slovēņi un igauņi.

Apģērbus un to aksesuāru ražošanā visas kandidātvalstis eksportē vairāk nekā importē, tāpēc to nevar uzskatīt par īpašu Latvijas priekšrocību.

Latvijas Ekonomikas ministrija atzīst, ka Latvijas ārējās tirdzniecības bilance kopumā ir pasliktinājusies, jo Latvijas imports ir ievērojami lielāks nekā eksports. Tomēr eksports uz ES valstīm pakāpeniski pieaug. 2000. gadā tas bija par 15,9% lielāks nekā 1999. gadā, ko nodrošināja galvenokārt metālapstrādes un mašīnbūves produkcijas eksporta pieaugums.

Pēc «Eurostat» atzinuma visas trīs Baltijas valstis no pārējām kandidātvalstīm izceļas ar izejvielu tirdzniecību — ar zāģmateriāliem, metālu rūdām un naftas eksportu. To ģeogrāfiskā atrašanās vieta un ostu iespējas pārvērtušas Baltiju par izejvielu tranzitvalsti no Krievijas, Baltkrievijas un Ukrainas. Pievienoto vērtību šai jomā rada vienīgi jēlnaftas attīrīšana.

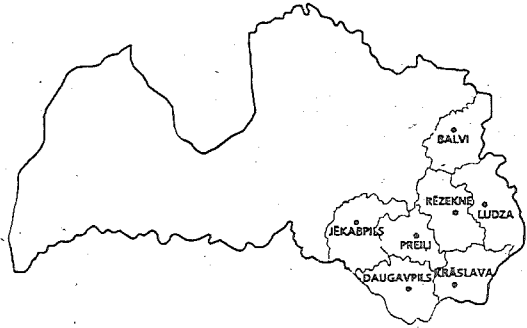
Ekonomikas ministrijas šī gada «Ziņojumā par Latvijas tautsaimniecības attīstību» šī problēma ir apzināta:

«Pagaidām Latvijas preču un pakalpojumu eksports balstās galvenokārt uz lēta darbaspēka, dabas resursu (koksnes) un ģeogrāfisko priekšrocību izmantošanu. Augsto tehnoloģiju nozaru produkcija dod tikai apmēram 3% no Latvijas preču eksporta. Lai mainītu Latvijas

eksporta struktūru par labu augstākas pievienotās vērtības produkcijai, ekonomiskajā politikā nepieciešams lielāku uzmanību pievērst produktīvās kapacitātes paaugstināšanas pasākumiem, cilvēkresursu attīstībai, inovācijām atvērta ekonomikas izveidošanai.»

KAIMIŅU RAJONOS

● BALVU RAJONĀ

Bezvēsts pazudusi atradās

3. jūlijā no savām mājām Kubulu pagasta «Līdumniekos» izgāja 89 gadus vecā Marta Birzniece. Līdz pat 9. jūlija pēcpusdienai, kad veco sievieti atrada dzīvu, viņa skaitījās bez vēsts pazudusi.

Tā nav bijusi pirmā reize, kad vecā tantīna izgājusi no mājām. Tiekšme iet prom no mājas viņai piemētusi jau gadus divus. Martai patika iet pie kaimiņiem parunāties, bet viņa vienmēr pārnāca vai arī viņu atveda kāds no apkārtnējiem kaimiņiem. Visi zināja, ka viņai ir vispārējā skleroze un Alcheimera slimība.

Bijusi kaimiņiene stāsta, ka Marta pazudusi 3. jūlija vakarā. Tas noticis pēc pulksten septiņiem, ad pēc vakariņām ar vīru Alfrēdu Marta pamanījies no mājām iziet pirmā. Todien viņa bijusi mōžā garastāvoklī un humora pilna. Alfrēds palika istabā, lai nokoptu galdu, bet, kad izgāja ārā, Martas vairs nebija. Līdz pat vēlai naktij viņš kopā ar tuvākajiem kaimiņiem meklēja savu sievu. Nākamajā dienā sākās vēl lielāka meklēšana. Alfrēds lūdza Dievu par to, lai sievu atrod.

Martas meklēšanā iesaistījās kaimiņi, policijas darbinieki, arī pagasta padomes priekšsēdētāja ar bērniem. Katru dienu vairākas stundas soli pa solim, šķirot cilvēka augumā izaugušo zāli, tika izstaigāta ne viena vien pļava, arī

tuvumā esošais mežs, taču bez rezultātiem. Katru dienu Martu meklēja citā vietā, otrreiz to pašu vietu nepārmeklēja. Veco sievieti meklēja uz maiņām: viena grupa no rīta, viena pēcpusdienā, bet cita vakarā. Ik pa brīdim visi meklētāji satikās Martas mājās, lai noskaidrotu, kuras vietas vēl nav pārmeklētas.

Veco sievieti, kas sešas diennaktis gulēja zālē, gluži nejauši savā siena pļavā atrada kaimiņš. Meklētāji spriež, ka Martas dzīvību izglāba lietuss un viņas stiprā sirds.

«Balvos uzspēlē!»

Izskanējis otrais kameramūzikas festivāls ar nedaudz draisko nosaukumu «Balvos uzspēlē!». Divās dienās piecos koncertos skanēja dažādu gadsimtu dažādu autoru mūzika augstas raudzes mākslinieku sniegumā. Balvu publika varēja izbaudīt kameramūzikai raksturīgo vieglo, gandrīz caurspīdīgo auru, iejusties baroka laika atmosfērā, skatoties senās dejas baleta mākslinieku priekšnesumā. Visi mūziķi Balvu muižas zālī atzina par reti skanīgu un tāpēc ļoti piemērotu klasiskās mūzikas koncertu rīkošanai.

Kameramūzikas festivāla atklāšanas koncerts bija patiešām žilbinošs. Pagājušajā gadā festivālu atklāja Dita Krenberga un Ingus Pētersons. Šogad atklāšanas koncertā muzicēja čellists Ivars Bezprozanovs. Mūziķis demonstrēja patiesi augstu meistarību, izpil-

● Renesanses laika deju programma, ko varēja noskatīties tie skatītāji, kas nāca uz operu «Kalpone — kundze».

dot J.S. Baha svītu čellam un F. Frīdmana «Monologu».

Festivāla «Balvos uzspēlē!» ietvaros renesanses un agrinā baroka laika kompozīcijas atskaņoja senās mūzikas ansamblis «Ludus». Jau mūziķu iznāciens izpelnījās publikas ovācijas. Redzot senos tērpus, pārņēma nereaļa sajūta, it kā Balvu muižā būtu atgriezušies baronu laiki. Renesanses laika instrumenti pārsteidza ar neparasti maīgu, mīkstu skanējumu.

Balvos skanēja arī opera. Džovanni Batistas Pergolēzi komiskā opera «Kalpone — kundze» bija visapmeklētākais festivāla pasākums. Un kā lai tā nebūtu, jo tas

Soda par pašvaldības naudas izsaimniekošanu

Aizkraukles rajona tiesa par Pļaviņu domes līdzekļu izsaimniekošanu 7000 latu apmērā laika periodā no 1994. gada līdz 1997. gadam atzina par vainīgām Pļaviņu pilsētas domes galveno grāmatvedi un kasieri. Galvenajai grāmatveidei piespriesti trīs gadi nosacīti ar pārbaudes laiku uz vienu gadu, kasieri — 5 gadi nosacīti ar pārbaudes laiku uz vienu gadu.

«Brīvā Daugava»

● KRĀSLAVAS RAJONĀ

Krāslavietis un Īrijas «lielais rublis»

Krāslavietis Svjatoslavs Pobudins piekrita dalīties personīgajos iespaidos par mitisko un reālo Īrijas lielo rubli.

Būdam diplomēts tehniķis mežkopis, bezdarba apstākļos viņš pārkvalificējies par celtnieku. Pēc šīs profesijas cilvēkiem vienmēr bijis pieprasījums. Runa, protams, bija par augsti kvalificētām specialitātēm. Viņš restaurēja baznīcas Polijā, strādāja Vācijā. Bija pat menedžeris, kas pārstāvēja Vācijas celtniecības firmu Latvijā. Svjatoslavs neslēpj, ka viņam allaž izdevās labi nopelnīt. Doties uz Īriju viņš nolēma aizvadītā gada maijā, bet uzaicinājumu darbā saņēma septembra beigās. Sievu

un divus dēlus ieraudzīja tieši pēc 7 mēnešiem.

Noformējot dokumentus, kandidāts nekad nezina, kādā firmā un kādā amatā viņš strādās Īrijā. Tā ir laimes spēle, taču četriem krāslaviešiem, viņu vidū arī Svjatoslavam, laimējās. Viņi nokļuva kādā dārzenū firmā, kur smagais konveijera darbs tika atalgots samērā augstu. Krāslavieši strādāja burkānu šķirošanā. Saknes tūrumā novāc tikai mehānizēti, un ar lielu zemes piejaukumu tās nonāk uz šķirošanas līnijas. Pēc mehāniskās attīrīšanas un mazgāšanas — roku darbs, kad burkāni tiek dalīti četrās šķirās, kur nav pieļaujams pat vismazākais brāķis.

Lūk, tipiska darba diena: 7.30 ierašanās darbā, pusstunda paiet taras sagatavošanā; 8.00 oficiālais darba sākums; 10.00 brokastis pēc

sirēnas, kad apstājas visi mehānismi. Vārītu ūdeni dod saimnieks, pārējais — viss savs. Pēc 15 minūšu pārtraukuma — darba vietu maiņa, bez kuras nav iespējams izturēt vienmuļo darbu. No 12.00 līdz 12.30 pusdienu pārtraukums (katra strādājošā problēma), atkal rokāde un darbs pie konveijera; 15.45 kafijas pauze un no 16.00 jāpārstrādā pēdējā dārzenū krava, kas atvesta no tūruma. Taču ne vēlāk kā līdz pulksten 17.30. Pēc tam pusstundu ilgā mazgāšanas mašīnu attīrīšana no augsnes un netūrumiem. Visā jūtama punktualitāte un kvalitāte. Nedēļas minimumu 39 stundas mūsējie parasti izpildīja ceturtdienas pievakarē un neatteicās pastrādāt pusi dienas sestdienā. Par strādāšanu ārpus darba laika 40% piemaksa.

Viņi dzīvoja četratā atsevišķā

mēbelētā mājā Atlantijas okeāna krastā. Par dzīvošanu un komunālajiem pakalpojumiem katrs nedēļā maksāja 29 mārciņas. Uz darbu kā visi civilizēti eiropieši brauca ar taksometru. Ēdienu gatavoja paši, nebija sajūsmiņāti par Īrijas produktiem. Dārgi un ne visai garšīgi. Gaļa bija neparasta garšas un krāsas ziņā, tādēļ krāslavieši izvēlējās vistas šķiņķiņus ar makaronu piedevu. Par brīnumu agrarajā valstī dārzeni nav lēti: kilograms kartupeļu maksā 70-80 santīmus. Dārgi ir arī citi produkti, piemēram, maizes klaipts maksā 50-65 santīmus, piena litrs — 50 santīmus, kilograms vārītas desas — 10 latus, zivju — no 10-15 latiem. Ļoti dārgas ir cigaretes — gandrīz 3 lati par paciņu.

Cik tad īsti nopelnīja krāslavieši? Svjatoslavs uz šo jautājumu

atbildēja diplomātiski: «Mums laimējās, taču tie, kas nokļuva sēņu siltumnīcās, palika neapmierināti. Vidēji nedēļā, atskaitot visus izdevumus, var nopelnīt no 30 līdz 100 latiem. Kam kā veiksies. Taču visiem vienādi sāpēja kājas, rokas, smeldza mugura un kakls. Legālā ārzemju strādnieka statusā no šī brauciena gaidīju vairāk, bet rezultātā arī vilies neesmu.»

Tiem, kas grib doties peļņā, Svjatoslavs atgādina — galvenais ir veselība. Fiziski vārgiem, veciem un slimiem tur nav ko darīt. Nopietna saslimšana nozīmē gandrīz bankrotu. Krāslavā viņš atgriezies ar prieku un stingru pārliecību — nestrādāt par kalpu Īrijā. Ir labi tur, kur mūs nav.

«Ezerzeme»

● JĒKABPILS RAJONĀ

Vienīgais atklātais peldbaseins Latvijā — Pļaviņās

Pirms vairāk nekā desmit gadiem Skanstupītes krastā ierīkotais atklātais peldbaseins vasaras karstajās dienās vienlaikus pulcēja ap 80 peldētājus. Šo baseinu pa-

redzēts legalizēt, sakārtot tā dokumentāciju un ierakstīt zemesgrāmatā, tādēļ par to interesēties sākusi arī pašvaldība.

Šis ir vienīgais atklātais peldbaseins Latvijā, sabiedriskā kārtā tas uzbūvēts astoņdesmito gadu beigās. — Tā kā astoņdesmito gadu nogalē Daugavā un Aiviekstē pļ-

viņieši piesārņojuma dēļ vairs nevarēja peldēties, bija jārod izeja, — atceras viens no idejas autoriem Artūrs Grīvnieks. Viņš no 1945. gada līdz 1972. gadam strādāja Pļaviņu vidusskolā par fiziskās audzināšanas skolotāju. Tad arī nolēma celt peldbaseinu Pļaviņu pievārtē, purvainā vietā pie

Skanstupītes. Darbi bijuši apjomīgi, jo upē izveidots aizsprosts, ierīkots ūdens atvars un aizvars, lai baseinu piepildītu ar ūdeni paštēces ceļā, kā arī sūknis ūdens izvadīšanai un baseina skalošanai zem spiediena. Visā baseina vēsturē neesot bijis gadījuma, kad būtu apdraudēta peldētāju dzīvība,

jo viss notiek stingrā uzraudzībā. Nākotnē instruktori cer rast līdzekļus vieglas konstrukcijas pārsēguma būvei pār baseinu, kā arī ūdens sasildīšanai, taču pagaidām naudas nepietiek pat niecīgam remontam.

«Brīvā Daugava»

LIKUMĪBA, INFORMĀCIJA

Ceļu policijas darbs pirmajā pusgadā

Kopš gada sākuma rajona policijas pārvaldes ceļu policija atklājusi 2491 satiksmes noteikumu pārkāpšanas gadījumus. Tajā skaitā 152 gadījumos autovadītāji braukuši dzērumā, 885 reizes fiksēta atļautā braukšanas ātruma pārsniegšana, 119 vadītāji braukuši bez tiesībām, bet 51 — bez obligātās civiltiesiskās apdrošināšanas.

Uz rajona ceļiem pirmajā pusgadā notikuši 92 satiksmes negadījumi. 21 no tiem cietuši cilvēki — pieci gājuši bojā un 19 guvuši dažādas traumas. No avārijas vietas šajā laikā aizbraukuši 16 autovadītāji, 10 no tiem noskaidroti un administratīvi sodīti.

Ceļu policijas darbinieki aizturējuši 52 sabiedriskās kārtības pārkāpējus, 20 no viņiem nācies nogādāt atskurbšanai. 146 gadījumos ceļu policisti piedalījušies pasākumos, kas nebija saistīti ar satiksmes uzraudzību. Pildot dienesta pienākumus, ne reizi nav nācies izmantot dienesta ieročus, toties vienu reizi pielietoti speciālie līdzekļi — rokudzelži.

Pusgada laikā 17 autovadītāji aizturēti pie stūres alkohola reibumā atkārtoti gada laikā, par ko ierosinātas krimināllietas. Ir bijušas iesniegtas piecas sūdzības par ceļu policijas darbību, tās visas ir izskatītas, un neviena nav bijusi pamatota.

Labākie darba rezultāti gada pirmajos sešos mēnešos ir ceļu policijas inspektoriem T.Grāverei, M.Loginam, J.Cernovam, E.Stupānam un M.Vingrim. Valsts policijas priekšnieks J.Rekšņa izteicis pateicību Preiļu rajona policijas pārvaldes ceļu policijas inspektoriem M.Loginam un G.Reinim par darbu, nodrošinot sabiedrisko kārtību Rīgā dziesmu un deju svētkos.

Jūlijā alkohola reibumā aizturēts 21 autovadītājs. Notikuši 29 ceļu satiksmes negadījumi, no kuriem deviņos cietuši cilvēki — viens gājis bojā, deviņi ievainoti.

J.Sparāns,
Preiļu rajona policijas pārvaldes
ceļu policijas priekšnieka
vietnieks, policijas virsleitnants

Ko katram vajadzētu zināt par policiju

Policijas darbinieku pienākumi

■ Zināt spēkā esošos likumdošanas un citus normatīvos aktus;

■ izpildot dienesta pienākumus, stādīties priekšā, nosaucot uzvārdu, amatu un dienestu, kuru pārstāv;

■ likumpārkāpuma gadījumā izskaidrot, kāds likums un ar kādām darbībām ir pārkāpts, pareizi kvalificēt pārkāpumus un sastādīt protokolus;

■ būt prasīgam, bet pieklājīgam un korektam saskarsmē ar iedzīvotājiem;

■ ja aizturētais ir uztraucies, ļaut viņam nomierināties un uzklaut viņa paskaidrojumus;

■ novērst transportlīdzekļu un gājēju kustības traucējumus, bet, ja tas nav iespējams, apzīmēt vai ierobežot bīstamās vietas un brīdināt satiksmes dalībniekus par tām;

■ palīdzēt transportlīdzekļu vadītājiem izvēlēties pareizu kustības maršrutu;

■ palīdzēt aizvākt bojātus transportlīdzekļus no ceļa;

■ palīdzēt invalīdiem, veciem cilvēkiem un bērniem šķērsot ceļu, ielu, brauktuvi;

■ sniegt medicīnisko un citu neatliekamo palīdzību personām, kuras cietušas likumpārkāpumu rezultātā, nelaimes gadījumos vai atrodas bezpalīdzības stāvoklī, arī tad, ja tās reibumā zaudējušas spēju patstāvīgi pārvietoties vai var nodarīt kaitējumu apkārtējiem vai pašas sev;

■ ja saņemts rakstisks pieteikums, aizturēt un nogādāt policijas iestādē personas, kuras mājoklī atrodas alkoholisko dzērienu, narkotisko vielu vai citu vielu reibuma stāvoklī un var nodarīt kaitējumu sev vai apkārtējiem cilvēkiem, kā arī gadījumā, ja apkārtējie cilvēki baidās palikt kopā ar tām;

■ palīdzēt nepilngadīgajiem, kuri palikuši bez vecāku vai citu pieaugušo uzraudzības;

■ aizturēt nepilngadīgos, kuri patvaļīgi pametuši dzīviesvietu vai

bērnu iestādes;

■ aizturēt personas, kurām ir nepārprotami psihiski traucējumi un kuras ar savām darbībām rada acīmredzamas briesmas sev vai apkārtējiem cilvēkiem;

■ nogādāt policijas iestādē personas, kuras mēģinājušas izdarīt pašnāvību;

■ uz laiku ierobežot vai pārtraukt transporta vai gājēju kustību ielās un uz ceļiem, kā arī personu iekļūšanu atsevišķās vietās vai objektos un izklūšanu no tiem, ja to prasa sabiedrības drošības vai izmeklēšanas intereses;

■ dot iespēju īstenot aizturēto vai apcietināto personu tiesības pieaicināt advokātu, ja šīs personas to vēlas;

■ nekavējoties paziņot par aizturēto vai apcietināto atrašanās vietu ģimenei, darbavietai vai mācību iestādes administrācijai.

Nākamreiz — par policijas darbinieku tiesībām

PREIĻU RAJONA TIESĀ

Nodarīti smagi miesas bojājumi

3. augustā Preiļu rajona tiesā izskatīta 1973. gadā dzimušā, agrāk sodītā līvānieša Sergeja Šačkovska krimināllietā.

Ši gada 6. martā ap pulksten 15.00 Sergejs Šačkovskis Līvānos, Rīgas ielā Ļ.B. mājās kopā ar Vladimiru M., Anatoliju A. un Rimmu M. lietoja alkoholiskos dzērienus. Kopīgas iedzeršanas laikā Vladimirs M. sāka necenzētiem vārdiem lamāt Sergeju Šačkovski, kurš beigās neizturēja un iesita ar dūri kompanjonam pa seju kreisās acs apvidū. Sitiens izrādījās spēcīgs, jo cietušajam tika nodarīti smagi miesas bojājumi — smaga kreisās acs kontūzija ar acs ābola saplosījumu, acs lēcas, varavīksnēnes un apvalka izkrišanu. Tā rezultātā kreisās acs kļuva pilnīgi neredzīga, kas izsauca cietušajam darbaspēju zaudējumu 35

procentu apmērā.

Tiesas laikā noskaidrojās, ka dzert todiēn sākušī bārā, kur kompānijai pievienojies Vladimirs M. Jau bārā sākušās nesaskaņas starp abiem vīriešiem. Pēc tam aizgājuši pie Ļ.B., kas dzīvo bāra tuvumā, Vladimirs M. turpinājis lamāties un apsaukāties.

Sergejs Šačkovskis tiesā atzina, ka dzeršanas laikā nemaz neesot pamanījis smago ievainojumu, tikai pēc pāris dienām uzzinājis, ka Vladimirs nogādāts slimnīcā Daugavpilī. Tiesā Sergejs notikušo nožēloja un pastāstīja, ka atlīdzinājis cietušajam 46 latus — faktiskos izdevumus par ārstēšanu slimnīcā un par zālēm. Tiesa ņēma vārā, ka noziegums izdarīts cietušā amorālas uzvedības iespaidā. Bez tam šī gada 9. jūlijā Sergejs Šačkovskis jau bija sodīts pēc Krimināllikuma 126. panta 1. daļas ar brīvības atņemšanu uz vienu gadu, notiesāts nosacīti, nosakot pārbaudes laiku uz vienu gadu.

Par smagu miesas bojājumu nodarīšanu tiesa nosprieda sodīt Sergeju Šačkovski ar brīvības atņemšanu uz trim gadiem nosacīti, nosakot pārbaudes laiku uz trim gadiem. Galīgais sods — brīvības atņemšana uz četriem gadiem ar pārbaudes laiku uz trim gadiem.

Skandalēja policijas pārvaldē

1. augustā tiesā izskatīta 1984. gadā dzimušā preilieša Maksima Vorobjova lieta. 31. jūlijā viņš ieradās policijas pārvaldē alkohola reibumā, aizturēšanas telpā uzvedās agresīvi, lietoja necenzētus vārdus un nepakļāvās policijas darbinieku likumīgajām prasībām. Līdz ar to tika izdarīts administratīvs pārkāpums, par ko Maksims tika sodīts ar naudas sodu 40 latu apmērā.

Pēc Preiļu rajona tiesas materiāliem

POLICIJAS ZIŅAS

Vadīja automašīnu alkohola reibumā

2. augustā reģistrēts iesniegums par to, ka Preiļu iedzīvotājs Egons Z. atkārtoti gada laikā vadīja automašīnu alkohola reibumā. Materiāls nosūtīts prokurāturā, tiks ierosināta krimināllietā.

Nelikumīgi glabā medību ieročus

1. augustā konstatēts, ka Saunas pagasta Smelteros Bogdāns B. nelikumīgi glabājis medību bisi.

10. augustā līdzīgs fakts fiksēts Aizkalnes pagasta Gracišķos, kur medību bisi savās mājās nelikumīgi glabāja Vladislavs R. Abos gadījumos ierosināta krimināllietā.

Izbēra nevietā zemi

6. augustā Jaunaglonā, Dzirnau ielā 2 SIA «Annas-V», veicot ceļa remontdarbus, sabēra zemi T.R. piederošajā teritorijā. Materiāls nosūtīts izskatīšanai Aglonas būvvaldē.

Aizdegās pārvietojamais vagens

5. augustā Riebiņu pagasta Pieniņos zemnieku saimniecībā «Kļavas-2» aizdegās pārvietojamais vagns. Ugunsgrēka iemeslu noskaidro ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Preiļu nodaļas speciālisti.

Zādzība Saunas pagastā

3. augustā Saunas pagasta Lieļajos Anspokos A.S. konstatēja, ka no mājām pazudusi nauda, vairāki simti latu. Noskaidrots, ka zagļi iekļuvusi istabā pa logu. Par notikušo ierosināta krimināllietā.

Huligānisma gadījumi

1. augustā Līvānu slimnīcas uzņemšanas nodaļā Vladimirs K. alkohola reibumā izdarīja huligāniskas darbības un ļaunprātīgi nepakļāvās policijas darbinieku likumīgajām prasībām. Sastādīts administratīvais protokols.

4. augustā Līvānos, Rīgas ielā 65 Vladimirs P. alkohola reibumā izdarīja huligāniskas darbības. Sastādīts administratīvais protokols.

7. augustā Rušonas pagasta Kalnackos Juris E. izdarīja huligāniskas darbības pret N.E. Sastādīts administratīvais protokols.

8. augustā Saunas pagasta Priekuļos Valentīna Č. izdarīja patvarīgas darbības pret F.L. Arī šajā gadījumā sastādīts administratīvais protokols.

Preiļu rajona policijas pārvaldes informācija

Transportlīdzekļu vadītāju ievēribai

16. jūlijā stājušies spēkā grozījumi Administratīvo pārkāpumu kodeksā.

APK 124. pants. Transporta līdzekļu vadīšana alkoholisko dzērienu iespaidā.

Atbildība par transportlīdzekļa vadīšanu, kā arī transportlīdzekļu praktiskās vadīšanas apmācību alkoholisko dzērienu iespaidā, ja ir konstatēta alkohola ietekme:

● 0,5-1,0 promiles (ieskaitot) — naudas sods no 100 līdz 250 latiem, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz laiku līdz deviņiem mēnešiem vai bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšanas;

● 1,0-1,5 promiles — naudas sods no 200 līdz 350 latiem, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz laiku no 6 līdz 24 mēnešiem;

● lielāka par 1,5 promilēm — naudas sods no 300 līdz 450 latiem, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz laiku no 12 līdz 36 mēnešiem.

APK 126. pants. Transportlīdzekļu vadīšana bez vadītāja tiesībām alkoholisko dzērienu, narkotisko vai citu apreibinošu vielu iespaidā.

● 0,5-1,0 promiles (ieskaitot) — naudas sods no 100 līdz 300 latiem;

● 1,0-1,5 promiles — naudas sods no 250 līdz 400 latiem;

● vairāk par 1,5 promilēm — naudas sods no 350 līdz 500 latiem.

APK 124. pants. Transportlīdzekļu vadīšana narkotisko vai citu apreibinošu vielu iespaidā, kā arī praktiskās vadīšanas apmācība

reibumā — naudas sods no 300 līdz 500 latiem, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz laiku no sešiem līdz 36 mēnešiem.

Ceļu satiksmes likuma 30. pants. Transportlīdzekļu vadītāja apliecības aizturēšana uz laiku.

Ja transportlīdzekļa vadītājs izdarījis šī likuma vai citu ceļu satiksmes drošību reglamentējošu normatīvo aktu pārkāpumu, par kuru saskaņā ar likumu var piemērot administratīvo sodu — transportlīdzekļa vadītāja tiesību atņemšanu vai saukt pie kriminālatbildības, policijas amatpersona ir tiesīga MK noteiktajā kārtībā uz laiku aizturēt transportlīdzekļa vadītāja apliecību un izsniegt viņam transportlīdzekļa vadīšanas pagaidu atļauju.

Šonedēļ dzimšanas dienu svin
Livānu pasta nodaļas pastniece
Inese Adojska,
Pieniņu pasta nodaļas priekšniece
Marija Murāne,
Pieniņu pasta nodaļas pastniece
Jeļena Gudkova,
pasta nodaļas Preiļi-1 pastniece
Ludmila Krotova.
«Novadnieks» sirsnīgi sveic jubilāres
un pateicas par laikraksta izplatīšanu.

Zaļot gribu. Un gribu es kaislīgi
ziedēt,
Un briedušu augli lai rudens no
zariem man pūš.
Tad nespēs mani neviena no
vētrām biedēt,
Un neiznīcināma tad paliks mana
mūžība.

Laikraksts «Novadnieks»
un pagastu padomes
sirsnīgi sveic jubilārus!

AGLONAS pagasts
* 70 gadi Stefanijai Andrijevskai
* 95 gadi Aleksandrinai Putānei
AIZKALNES pagasts
* 55 gadi Vitoldem Pinkam
* 85 gadi Veronikai Čipānei
PELĒCU pagasts
* 65 gadi Martai Juhņevičai
* 70 gadi Solomejai Stepanovai
PREIĻU pagasts
* 70 gadi Veronikai Gavarei
RIEBIŅU pagasts
* 65 gadi Ādolfam Babrim
ROŽKALNU pagasts
* 60 gadi Janīnai Dzenei
ROŽUPES pagasts
* 55 gadi Jānim Skroderam
* 70 gadi Veronikai Brūverei,
Vitālijam Mālniekam
RUDZĀTU pagasts
* 55 gadi Jānim Kūkusiliņam
RUŠONAS pagasts
* 55 gadi Marijai Skutelei
* 60 gadi Pēterim Šņepstam
* 85 gadi Teklai Kotānei
* 65 gadi Leontijai Starikovai
SAUNAS pagasts
* 50 gadi Annai Zalānei
* 90 gadi Teklai Skutelei
SILAJĀNU pagasts
* 78 gadi Fatinai Kolesnikovai
SĪĻUKALNA pagasts
* 55 gadi Janīnai Bruzgulei
* 75 gadi Eleonorai Vēverei,
Valērijai Dūdai
* 85 gadi Zuzannai Sondorei
STABULNIEKU pagastā
* 97 gadi Zuzannai Ūsānei-Ertei
SUTRU pagasts
* 65 gadi Leontīnai Lazarevai
TURKU pagasts
* 61 gads Filimonai Māsānei
* 66 gadi Alvinei Garkalnei
* 70 gadi Irīnai Karpovai
* 76 gadi Jānim Puntūzim
UPMALAS pagasts
* 75 gadi Monikai Pūgai
VĀRKAVAS pagasts
* 60 gadi Jevģēnijai Kirilovai
* 89 gadi Jānim Znotiņam

Sveicam pilngadniekus!

* Kasparu Stupānu Preiļu, Daini
Bartuli Rušonas, Daigu Cakuli Sta-
bulnieku pagastā.
Sagatavots pēc pagastu padomju
sniegtajām ziņām.

SLUDINĀJUMI, REKLĀMA

Dzīve ir kā raiba dzija,
Un tās gājums — grūts,
bet skaists.
Neskaitīsim dienas, kurās līja,
Mirkļus skaitīsim, ko žēl bij'
projām laist.

Vladislavu un Teklu Ozolniekus
skaistajā zelta kāzu
jubilejā sveic
Saunas pagasta
padome

Licencēta firma pērk un pārdod
privatizācijas sertifikātus

Preiļos, Raiņa bulvārī 15, tālr. 5307068
līdz plkst. 12, 23024 vakaros;

Livānos, Stacijas ielā 1, tālr. 44228
dienā, 41221 vakaros.

Z/s «Vidsētas» iepērk
jaunlopus, liellopus, aitas.
Samaksa uz vietas.
Tālr. 55645, 55649, 55796, 6563019.

Stabulnieku pagasta padome
veic cenu aptauju:
● autobusa iegādei
(25-30 vietām);
● malkas iegādei.
Pieteikties pagasta padomē,
tālr. 59218.

Pērk cirsmas un
kokmateriālus.
Tālr. 41334, 9340809.

● Firma pērk un pārdod sertifikātus.
● Sniedz juridiskus pakalpojumus.
● Pieņem pasūtījumus spiedogu, zīmogu un vizītkaršu
izgatavošanai.
● Pieņem pasūtījumus dokumentu noformēšanai
IU, ZS, SIA, paju, kooperatīvo sabiedrību
reģistrēšanai, likvidēšanai, izmaiņām statūtos ar
tālāku dokumentu reģistrēšanu Uzņēmumu reģistrā.
Adrese: Preiļos, Raiņa bulvārī 13 (poliklīnika),
3. stāvā, 302. kab. Tālr. 22770, 6559587.

SIA «AIBI» pērk liellopus, zirkus,
jaunlopus, aitas, cūkas.
+12%, +18%.
Tālr. 4871185, 9478728, 9445135,
4871804.

Pārdod

VW Jetta 2. Tālr. 78114 pēc 21;

VAZ-2106 labā kārtībā. Tālr. 9863114;

kombainu SK-5 M1, 1986. g., 2 rindu kartupeļu
racēju (poļu), KT-16 uzkarī un kartupeļu racēju. Tālr.
1-5655302;

graudu tīrāmo mašīnu, dzirnavas, sakņu smal-
cinātāju. Tālr. 42223;

jaunas koka laivas. Tālr. 32291;

zirgu. Tālr. 34595.

Iepērkam jaunlopus,
liellopus, aitas un zirkus.
Tālr. 55658, 54621, 73545,
mob. tel. 6514435.

Iepērkam mājlopus
galai.
Tālr. 21956, 24147, 9584184,
54-41779.

Iepērkam mājlopus
dzīvsvārā un gaļu.
Liellopu gaļu — 1 Ls/kg.
Tālr. 24216, 24551.

RECEPTES

Kabači un cukini

Kabaču salāti ar baziliku

500 g kabača, 10 līdz 12 lielas bazilika la-
pas (vēlams violetās), 1 ēdamkarote sar-
kanvīna etiķa, 4 ēdamkarotes olīveļļas, 1/4
tējkarote sāls.

Kabaci ar asu nazi nomizo un sagriež
plānās šķēlītēs. Bazilika lapas saplucina un
liek salātu traukā kārtām ar kabača šķēlītēm.
No vīna, etiķa, eļļas un sāls izgatavo mērci,
kuru pārlej dārzeņiem un uzmanīgi izcilā.
Salātus pasniedz aukstus.

Kabaču salāti ar piparmētrām

500 g kabača, 4 ēdamkarotes olīveļļas,
sāls.

Mērcei: 1 ēdamkarote sarkanvīna etiķa,
4 ēdamkarotes olīveļļas, sāls, svaigus pi-
parmētru lapiņas, 2 lielas ķiploka daiviņas.

Kabaci nomizo un sagriež apmēram 1/2
cm biezās šķēlēs un apcep eļļā. Kamēr tās at-
dziest, samaisa mērces sastāvdaļas. Salātu
traukā liek apceptās kabača šķēlītes kārtām
ar plānām ķiploka šķēlītēm un saplucinātām
piparmētru lapiņām. Tad pārlej ar mērci un
uzmanīgi izcilā. Rotā ar piparmētru lapiņām.

Kabacis ar makaroniem

500 g kabača, 1/2 glāze olīveļļas, 1/2
tējkarote sāls, 1 glāze skāba krējuma, 5 līdz
6 bazilika lapas, 500 g spažeti (makaroni),
ūdens, sāls, 100 g rīvētu siera.

Kabaci nomizo un sagriež apmēram 1/2
cm biezās šķēlēs, tad apcep olīveļļā. Visas
apceptās šķēles liek atpakaļ pannā un pārlej

ar krējumu. Pievieno bazilika lapiņas un 5
minūtes pasautē. Viegli salsūdenī izvēra ma-
karonus, notecina. Liek kārtām traukā ma-
karonus, sarīvētu sieru, ceptos kabačus. Visu
pārlej ar krējuma mērci. Galdā pasniedz
karstus.

Pildīti kabači

500 g kabača, 5 mandeles, 50 g rīvmaizes,
estragona, 1 ola, 100 g rīvēta siera, sāls,
ūdens.

Kabaci pārgriež gareniski uz pusēm un 3
līdz 4 minūtes vāra ūdenī (tā, lai ūdens no-
segtu kabaci). Tad ūdeni nolej un ar karoti iz-
dobj miksto vidiņu.

Pusītes sagriež gabalos un liek veidnē ar
dobumu uz augšu. Pārkausa ar sāli.

Rīvmaizē iemaisa sasmalcinātas mandeles,
estragonu, olu, pusi rīvēta siera. Samaisa un
pilda kabaci. Pārkausa ar atlikušo sieru. Liek
cepeškrāsnī un cep apmēram 15 minūtes.

Kabaču sāļā kūka

1 kg kabaču, 150 g siera, 250 g miltu, 4
olas, 1 tējkarote sāls, 4 ēdamkarotes eļļas, 2
palieli siļņi, 2 ķiploku daiviņas, 2 ēdam-
karotes sasmalcinātu garšaugu.

Kabačus nomazgā, nomizo un uz sakņu
rives sarīvē. Sarīvē sieru, sasmalcina siļņus
un ķiploku. Visu sajauc ar sāli, miltiem. Pie-
vieno olas, sajauc. Iemaisa eļļu. Lej ietaukotā
veidnē un cep cepeškrāsnī apmēram 25 līdz
30 minūtes.

Galdā pasniedz aukstu. Labi garšo ar
buljonu.

Piezīme: Var arī izmantot citus, jūsu dārzā
izaudzētos, garšaugus.

Sinoptiķi nedēļas nogalē prognozē īpaši vasarīgu laiku

Šīs nedēļas otro pusī si-
noptiķi prognozē siltu un
saulainu, savukārt nedēļas
nogalē, kurā paredzēti Ri-
gas 800 gadu jubilejas kul-
minācijas pasākumi, būšot
īpaši vasarīgi laika apstākļi,
pirmdien intervijā Latvijas
radio prognozēja sinoptiķe
Rasma Kleinberga.

Vēl pirmdien un otrdien bija lie-
tains laiks un gaisa temperatūra
dienā no +17 līdz +22 grādiem.
Laika apstākļu uzlabošanās sinop-
tiķi prognozē no trešdienas. Lietus
šajā dienā būšot tikai Latvijas zie-
meļu rajonos. Gaisa temperatūra
trešdien naktī būšot no +9 līdz +14
grādiem, savukārt dienā gaiss sa-
silšot līdz +25 grādiem.

Tāds pats laiks gaidāms arī ce-
turdien un piektdien. Šajās dienās
gaiss sasilstot līdz +27 grādiem.
Kleinberga gan norādīja, ka piek-
tdien vietām iespējams pērkona lie-
tus. «Bet tas būs īslaicīgs,» viņa
uzsvēra, norādot, ka pērkona laikā
varot būt arī vēja brāzmas līdz 15
metriem sekundē.

Savukārt nedēļas nogalē — sest-
dien un svētdien — būšot «īsti va-
sarīgs laiks... un ļoti silts laiks»
pārsvārā bez nokrišņiem. Naktī
gaisa temperatūra būšot no +13
līdz +18 grādiem, savukārt dienā
gaiss varot sasilt līdz pat +30
grādiem.

«NOVADNIEKA» KALENDĀRS

Rajona bērnu un jauniešu
centrs

◆ No 20. līdz 23. augustam rajona
skolu pašpārvalžu līderu mācību nometne.

Galēnu kultūras nams

◆ 18. augustā pulksten 21.00 svētki

tiem, kam šogad astoņpadsmit. Pulksten
23.00 balle. Spēlē grupa «Labykar».

Saunas tautas nams

◆ 18. augustā pulksten 10.00 Priekuļu
pamatskolas sporta laukumā sporta
svētki.

Pelēcu kultūras nams

◆ 18. augustā pulksten 21.00 pilngadi-
bas svētki. Dejas spēlē grupa «Laineri».

Rožkalnu kultūras nams

◆ 18. augustā pulksten 23.00 diskote-
ka, didžejs Hārts.